BOL ÇEŞİD ve YENİ STİL
MOBİLYA
almak veya görmek istiyenler
HARAÇÇI KARDEŞLER
LİMİTED ŞİRKETİ Salonlarını bir defa gezmekle tatmin edilirler.
İstanbul, Fincancılar, Rıza Paşa Yokuşu No. 59 — 61 — 63
TELEFON: 22060

TAN

29 Nisan 1941
SALI

Telgraf: TAN, İST. Telefon: 24310, 24318, 24319
TANEVİ, İstanbul Ankara Cad. No. 102

5 KURUŞ
6 ncı Yıl No. 2045

YALOVA KAPLICALARI
1 MAYISTAN
İTİBAREN AÇILIYOR

İstanbul Kadınları da Faaliyete Geçti

Yardım Sevenler Cemiyetinin İstanbul Şubesi Dün Kuruldu

Dünkü toplantıya iştirak eden İstanbul kadınlarından bir grup

M. Churchill Suallere Cevap Veriyor

M. Zekeriya SERTEL

Yunanistandaki mağlûbiyetten ve şimalî Afrikada Alman kuvvetlerinin ileri harekâtından sonra Ingiliz Başvekili'nin söyliyeceği haber verilen nutuk merakla bekleniyordu. Ingilterede ve Ingilterenin haricinde bütün efkârı umumiyeyi meşgul eden bir takım sualler vardı ki, Mister Churchill'in bu suallere cevap vermesine intizar ediliyordu. Mister Chruchill'in evvelki akşamki nutku bütün bu sualle - rin düğümünü çözmektedir.

★ ★

Cihan efkârı umumiyesini işgal eden ilk sual şudur:

1 — Alman istilâsını durduramıyacağını bildiği halde Ingiltere Yunanistana niçin asker göndermiştir?

Ingiliz Başvekili bu suale cevap verirken, Ingiltereyi Yunanistana asker göndermiye sev - keden iki mühim âmil bulundu - ğunu söylemiştir. Bir defa Ingiltere harpten evvel Yunanistana yardım vaadetmiştir. Yunanis - tan da Alman istilâsı karşısında kendisinden yardım istemiştir. In giltere sözünü tutmamazlık ede - mez, Ingiliz şeref ve haysiyetini ayaklar altına alamazdı. Ikinci sebep de, Balkanlarda Almanla - rı meşgul edecek bir cephe kura - bilmek ümidi idi. Balkan devlet - lerinin de iştirakiyle böyle bir cephe kurulabilseydi Almanya aylarca burada meşgul edilebi - lecekti. Churchill'e göre, bu cephenin kurulmasına da ramak kalmıştı. Fakat, Yugoslavya geç hareket etmişti. Ingilizler Yunanistana umdukları kadar kuvvet gönderememişlerdi. Bu yüzden bu cephe de kurulamamıştı. Fa - kat, Yunanistana asker gönderil - mesiyle Almanyaya birçok zayiat verdirilmiş, bir müddet zaman kazanılmış, ve başka milletlere Ingilterenin taahhüdünü ifa etti - ğı ısbat edilmiştir.

★ ★

2 — Libyada Alman ordu - su nasıl oldu da taarruza geçebildi ve Mısır hududuna varabildi?

Mister Churchill'in bu suale verdiği cevap çok meraklıdır. Ingiliz Başvekiline göre General Wavel Afrika harbinde İtalyan - lara karşı hiçbir yerde iki fır - ka, yani 30 bin kişiden fazla kuv -

Devamı Sa. 5 Sü. 4

Bayan M. İnönü Ordu Hizmetinde Bizzat Vazife Aldı

Ankara, 28 (TAN Muhabirinden) — Ordu hizmetlerinde gönüllü olarak çalışmak isteyen kadınlarımızın adedi her tarafta ve hergün artmaktadır. Bu büyük ve mukaddes işe ilk teşebbüs eden Millî Şef İnönü'nün eşleri Bayan Mevhibe İnönü, buradaki askerî sıhhiye deposuna giderek müessese müdürü Albay Ali Rızaya, müessesede çalışmak istediğini ve kendisine yer gösterilmesini söylemiştir.

Bayan İnönü derhal beyaz bir gömlek giyerek harp paketi hazırlıyan kadınların arasına katılmak suretiyle çalışmıya başlamış ve uzun müddet askerî depoda kalmıştır.

Bayan İnönü'nün bu ulvî hareketinin bütün kadınlarımıza mukaddes bir nümune olacağı muhakkaktır.

★

İstanbul kadınları dün Parti merkezinde toplanarak Yardım Sevenler Cemiyetinin İstanbul şubesini kurmuş, yeni idare heyetini seçerek bugünden itibaren faaliyete geçmiye karar vermişlerdir. Bu hususiaki tafsilâtı ikinci sayfamızda bulacaksınız.

İtalyanlara Göre

Sovyetlerin Sulh Temayülü Nazarî İmiş

Son Sovyet - Türk Beyannamesi Harp Yolunda Türkiyeyi Teşci Eden Eser İmiş

Sovyetlerin Gayesi Yeni İhtilâflar Çıkarmak İmiş

Berne, 28 (A. A.) — "Ofi.": Oggi adındaki İtalyan mecmuası beynelmilel siyasî vaziyeti ve bilhassa Birleşik Amerika devletleri ile Sovyetler Birliğinin hattı hareketlerini tahlil etmek maksadiyle neşrettiği bir makalede. Sovyet Rusyanın Almanya ile hem hudut olan mıntakalarda bir takım tedbirler almakla beraber şimdilik harbe sürüklenmek istemediğini fakat takip ettiği siyasete bakılacak olursa gayesinin yeni ihtilâflar çıkarmaktan başka bir şey olmadığının anlasılmakta bulunduğunu tebarüz ettirmektedir.

Telepress ajansının Romadan verdiği bu makalenin bazı parçaları İsviçre gazeteleri tarafından iktibas edilmiştir. İtalyan mecmuası sunları ilâve etmektedir:

İngiliz hariciye nazırı Eden ile Sovyetler Birliğinin Moskova büyük elçisi Maisky arasında sık sık vuku bulan mülâkatlara fazla bir ehemmiyet atfetmesek bile 24 Martta Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında aktolunan ve Türkiyenin beynelmilel bir ihtilâf halinde Sovyet Rusyanın bitaraflığına güvenebileceğine mütedair bulunan beyannamenin Türkiyeyi harp yolunda teşci eden bir eser olduğunda şüphe yoktur.„

Oggi, 5 Nisan tarihli Sovyet - Yugoslav dostluk ve ademi tecavüz paktını da gayri müsait mütalealarla tefsir etmekte ve Sovyetlerin Alman kıtalarının Banata girmelerini teessüfle karşılamış olduğunu hatırlatmaktadır. Mecmua yazısına nihayet verirken Sovyetlerde görülen sulh temayüllerinin sadece nazarî olduğunu kaydetmektedir.

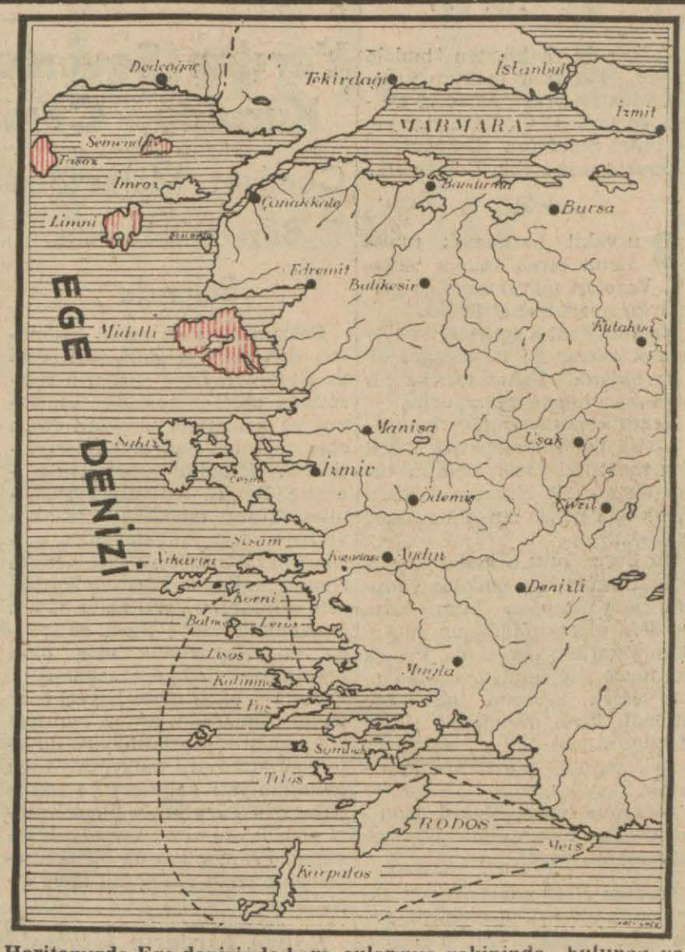

Haritamızda Ege denizinde kara sularımız yakininda bulunan ve Yunanlılarla Italyanlara ait olan adaları göreceksiniz. Bunlardan Italyaya ait adalar bir daire içinde ve Yunan adalarından Alman işgaline geçenler de renkli olarak gösterilmektedir.

Atlantik'te 200 Amerikan Harp Gemisi Faaliyete Geçti

Bunlar, Mihvercilere Ait Gemileri Araştırmaya Başladı

Londra, 28 (A. A.) — Dün akşam, başvekil Churchill radyoda İngiliz imparatorluğuna ve Amerikaya hitaben şarkta Hitlerin muvaffakıyetleri her ne olursa olsun hayatî mücadelenin Atlantikte cereyan eden mücadele olduğunu söylediği sırada Amerikadan Londraya çok mühim haberler geliyordu.

Bu haberlere göre, 200 Amerikan harp gemisi mihvere ait gemileri arastırmak üzere denizlere açılmış bulunuyor. Destroyerler, denizaltı avcıları, mayın tarama gemileri ve bu yolda deniz tayyareleri, İngiltereye mal götüren vapurların mutat olarak tuttukları deniz yolunda devriye geziyorlar.

(Devamı Sa. 5 Sü 3)

İrak'taki Hâdiseler

Almanya, Bu Mıntakada da Gafil Avlanmıyacakmış

Bern, 28 (A.A.) — "Ofi„: La Suisse gazetesinin Berlin muhabiri yazıyor:

Alman siyasî mahfillerinde Irak hâdiseleri dikkatle takip edilmektedir. Bu mıntakada İngiliz kıtalarının takviyesi Berlini son derece alâkadar eylemekte, fakat Almanya bu mıntakada da gafil avlanmıyacaktır, denilmektedir.

Parti Grupu Bugün Toplanıyor

Ankara, 28 (TAN) — Meclis Parti Grupu yarın saat 15 de toplanacaktır. Ruznameye dahil maddelerin müzakeresinden evvel hükûmetin dünya vaziyeti hakkında Grup âzasına izahat vermesi muhtemeldir.

YUNANİSTAN'da

Britanya Kıtaları Tahliye Ediliyor

İtalyanlar Korfu'yu Zaptetti, Almanlar Mora'da Temizleme Ameliyesi Yapıyor

Yunan Harekâtına Sona Ermiş Nazarile Bakılıyor

Sydney, 28 (A.A.) — Icra Komitesi Reis muavini ve Maliye Nazır Vekili Spender bugün beyanatta bulunarak demiştir ki:

"Yunanistanda bulunan kıtalarımızın bazılarının tahliyesine başlanmıştır. Şimdiye kadar yapılan tahliye harekâtı muvaffak olmuştur.„

Radyo gazetesine göre

Ankara, 28 (Radyo gazetesi) — Yunanistandaki harbe dair bugün de fazla malûmat gelmemiştir. Yalnız mevcut haberlerden anlasıldığına göre, harekâta sona ermiş nazariyle bakılabilir.

Alman tebliği

Berlin, 28 (A.A.) — "Tebliğ„ Hava kuvvetleri, kısmen husûsî tebliğlerle bildirilmiş olduğu veçhile, Pire ile Girit adası arasındaki deniz mıntakasında tahşit edilmiş olan ve cephede mağlûp Ingiliz kıtalarının nakline tahsis edilmiş bulunan nakliye, levazım ve himaye gemilerine karşı tahrip hücumları yapmıştır.

Bu suretle, 26 nisanda, Yunan sularında, ceman 48,000 tonilâtohacminde 11 gemi batırılmıştır. Bundan başka, Giridin şimalinde bir Ingiliz kruvazörü ve diğer 19 gemi hasara uğratılmıştır. Bu gemilerden bir kısmı, tahrip edilmiş telâkki olunabilir.

27 nisanda, hava kuvvetleri, bir kruvazörü ve beş bin tonilâto hacminde bir ticaret gemisini batırmış ve diğer iki kruvazör ile 12 ticaret gemisini çok ciddi surette hasara uğratmıştır.

Yunanistanın ve Moranın merkezinde kalmış mıntakaların temizlenmesi için Alman ordusu kıtalarının hareketleri, evvelce tesbit edilmiş plân mucibince devam eylemektedir. Alman hava kuvvetleri teşekkülleri, Tripolide Argos mıntakasında düşman kuvvetlerine müessir surette hücum etmiştir.

(Devamı Sa. 5 Sü. 2)

AFRİKA CEPHESİ

Dessie de Zaptedildi

Sollum'da Alman İleri Harekâtı Dün Durduruldu

Kahire, 28 (A. A.) — "Tebliğ„

LİBYADA: Tobrukta hic bir değişiklik yoktur. Solum'da gecen aksam huduttan takriben 8 kilometre içeri girmiş olan düsman müfrezeleri, dün ancak pek az veyahut hic terakki yapmamıstır. Meshur bir İngiliz zırhlı fırkasının hafif unsurları veniden düsmanla temas halindedir.

HABEŞİSTANDA: Cumartesi günü mühim Dessie merkezi, cenuptan ilerlemis olan kolumuz tarafından isgal edilmistir. Esirler ve ganaim hakkında tafsilât henüz mevcut değildir. Bütün diğer mıntakalarda, harekât, savanı memnuniyet bir tarzda devam etmistir.

Dessie'de alınan ganaim

Londra, 28 (A. A.) — İtalyanlar, Dessie mevzilerinde üc ay lık yivecek ve mühimmat toplamışlardı. Sehrin alınması ile iğtinam edilen bu malzemenin miktarı hakkında henüz malûmat alınmamıştır.

(Devamı Sa. 5 Sü. 6)

Mister Eden Kahirede iken Başkumandan General Wavel ve Imparatorluk Erkânıharbiye Reisi General Sir John Dill ile vaziyeti tetkik ediyor.

Dün, Mecliste Eski Eserlerin Tamiri Müzakere Edildi

Bir Çok Lâyihalar Kabul Edildi

Ankara, 28 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Şemsettin Günaltay'ın başkanlığında toplanarak Antalya ve İskenderun elektrik müesseselerinin mahallî belediyelere devrine, memurların tahsil müesseselerinde talebe olamıyacaklarına, vilâyet idaresinin tadiline, devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair kanuna bağlı bir numaralı cetvelinin Riyaseticümhur dairesi memurlarına ait kısmının değiştirilmesine ait kanun lâyihalarının ikinci müzakerelerini yaparak kabul eylemiştir.

(Devamı Sa. 5 Sü. 1)

Cenubu Şarkî Avrupasının Yeni Şekli

Ciano - Ribbentrop Mülâkatında Bu Cihet Mevzuubahs Olmuş

Berlin, 8 (A. A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor: Bugün Alman hariciye nezaretinde bir kere daha tebarüz ettirilmiştir ki, bazı ecnebî gazetelerinde cıkan iddialar hilâfına olarak, Von Ribbentrop'la Kont Ciano arasında Viyanada yapılan son mülâkatta münhasıran cenubu sarkî Avrupasının yeni sekline dair hazırlıklar bahis mevzuu olmustur. Bir konferans bahis mevzuu olamaz. Esasen böyle bir konferans olması için sebep de yoktur

Yeni nizamın hamisi olarak Almanya hakkında gazetelerde çıkan yeni zihniyet de bugün Berlinin siyasî mahfillerinde mevzuu bahsedilmistir. Bu mahfillerde söylenildiğine göre, Alman matbuatı böyle bir düsüncede bulunuyorsa münhasıran büyük yeni Avrupa nizamını kasdetmiyor. Bu yeni nizamın merkezini mihver teskil ettiği âsikârdır.

Londrada çocukların gece duası: Bizi kurtar yarabbi
(Amerikan karikatürü)

ENKAZ ARASINDA

Yazan: ULUNAY No: 57

— Yüz frank diyorum. Az görüyorsan elli frank daha veririm.. Yahut yuvarlak hesap olsun. İki yü zfrank vereceğim. Daha bir diyeceğin var mı?.. Düşün bir kere. A mübarek! Taş mı attın ki kolun yorulsun? Şuraya geldin. Çayımı, kahvemi içtim! Sana âlâ eski yaldızlı saray sigaraları ikram ettim. Biraz çene çaldın. Üste iki yüz frank ta elden veriyorum. Daha ne yapayım?

Delikanlı bu sefer dayanamadı güldü:

— Çok tahaf adamsın!.. Dedi. Bu vazoların çalındığına şüphem yok..

— Vallahi ben çalmadım...

— Sana çaldın demiyorum. Fakat mademki şimdi senin elindedir. Sen hırsız değilsen de herhalde yataklık ediyorsun demektir... Bu teklifinle beni de kendine ortak ediyorsun... Bunu söylemiye nasıl cesaret ediyorsun?

— Ne var? Buda mı kabahat?.. Fena bir şey mi söylüyorum?

— Elbette fena söylüyorsun. Bana milyon versen ben bunu kabul etmem.

★ ★

Ahmet ağa, karşısındakini yumuşatacağını bilse eğilip ayaklarını öpecek, yalvaracaktı. Son bir çare olmak üzere şu tedbiri buldu:

— Oğlum, dedi. Demin sana söyledim. Ben hasta bir adamım. Mahmı çok severim, onlardan ayrılmam imkân haricindedir. İstediğin gibi bir kâğıt yazayım, mühürliyeyim. Ben öldükten sonra bunu müzeye bırakayım. Fakat ölünciye kadar bende kalsın!

— Bunlar muvakkat şeylerdir. Yarın öbür gün vasiyetnameyi yırtıp atarsın... Buna kimse mâni olamaz. Beni böyle şeylerle aldatamazsın... Senin için yapılacak bir şey vardır: Şimdi bu vazoları bir ambalâjcı dükkânına götürmek, kırılmıyacak surette sağlam kutulara yerleştirmek ve bir mektup ile beraber göndermek.

— Bunu ben dünyada yapamam!

Delikanlı kalktı; paltosunu giydi. Giderken:

— Vazoların sahibi onları senden almasını bilir! Allahaısmarladık.

Dedi. Çıktı gitti.

Ahmet ağa kendi kendine kaldı. Yumruğunu kafasına vurdu:

— Meheldir sana aptal herif. Durup dururken ne iduğünü bilmediğin katırı odana davet edersin. Gözüne, boğazına dursun, yedirir, içirirsin. Bir de üstelik malını mülkünü gösterirsin. İşte böyle olur. Şimdi ben ne yapayım? Bunları 31 martta Yıldız yağmasında aşırdığımı nasıl söyliyeyim? Herif bir mektup yazacak, iş polise düşecek. Tahkikat filân derken mesele meydana çıkacak... Inkâr ederim. "Almadım bilmem, görmedim bilmem.,, Derim. Inkâr yiğitin kalesidir. Cebbar inkâr ederim vesselâm!.. Ya ararlarsa!... Saklarım, nereden bulacaklar?

Hemen vazoları sardı, sarmaladı. Koltuğunun altına alarak çalıştığı yere götürdü. Bir saat sonra fikrini değiştirdi.

— Burada olmaz! Benim odaları arıyanlar burayı boş bırakırlar mı?

Tekrar paketi alarak bir taksiye bindi. Sen Klu'de oturan bir Prensese götürdü, bıraktı. Parise döndüğü zaman buna da pişman oldu:

— Bunların açlıktan nefesleri kokuyor! Ya para edecek bir şey olduğunu anlayıp da satmıya kalkarlarsa ne yaparım? Dedi.

Tekrar bir taksiye bindi. Oradan da aldı getirdi. Yine odasına götürdü. Düşünüyor, bir çare bulamıyordu:

— Kimseye de akıl danışamam ki... Bütün dünya aç gözlü olmuş! Elimden almıya kalkarlar.

Artık çalışamıyordu. Birdenbire hastalandığını bahane ederek Madam Evardan izin aldı; tekrar odasına döndü; vazoları karşısına alarak düşünmiye başladı. Hırs, yavaş yavaş bir delilik şeklinde müfekkiresini sarıyor aklına bin türlü saçma fikirler getiriyordu.

— Her gün şu Pariste bin türlü kazalar olur. Ne olur? Şu iti de bir otomobil çiğnese... Kurtulurdum! Şimdi bu iki vazo onun nazarında büsbütün başka bir kıymet kesbetmişti. Eski usul teneke gözlüğünü burnuna takıyor, her çiçeğini, her rengini ayrı ayrı muayene ediyordu. Bir ahtapotun emici ayaklarına benziyen parmaklariyle ikisini de okşıyarak:

— Ah! Diyordu. Sizi benden alacakların alınlarını karışlıyayım. Alimallah parça parça ederim de yine vermem!

Sonra, birdenbire elini alnına

— Ben de hakikaten budala imişim... Bu katır mektup yazacak. Mektup oraya gidecek. Cevabı gelecek. O vakite kadar neler olur! Şimdiden üzüntüsünü çekmekte mâna yok. Beklemeli...

★ ★

Bu vakit kazanmak ümidi onun biraz âsabını teskin etti. Vazoları tekrar sandığa yerleştirdi, apartımana döndü.

Madam Evar'a iyileştiğini söyliyerek tekrar işi ile meşgul olmıya başladı. Fakat vazolar bir türlü hatırından çıkmıyordu.

Kendi kendine iş görürken:

— Ya bu münasebetsiz herif hem mektubu yazar, hem de benim bir suretle elimden vazoları almak için polise bir ihbarname verirse...

Bu korku onu o kadar tesiri altında bıraktı ki, artık ne yaptığını, ne yapacağını bilmiyordu. Ilk defa olarak Madamın çoraplarını yıkarken parçaladı. Yemekleri tencerede unuttu. Raftan uzun yemek tabağını indirirken düşürdü, kırdı. Kendisine ihtar edildiği zaman da her vakitki yumuşak başlılığı bir tarafa bırakarak:

— Muva hasta. Malad. Kontan değilse Muva alle! Diyerek ültimatomu verdi.

Madam Evar adamsız kalmaktan korktuğu için üstelemedi. Artık açıktan açığa düşmanı telâkki ettiği genç talebeye rasgelmemek için kahveye de çıkamıyordu. Bütün gün kapanıyor vazoları nasıl ve nerede muhafaza edeceğini düşünüyordu. Kapıcıya para verdi. Ikide birde para istemek için rahatsız ettiklerini söyliyerek kendini aramak üzere kimse gelirse seyahate gitiğini söylemesini tenbih etti.

Gittikçe evham bastırıyor, hava almak ihtiyacını hissettiği zaman sokağa ancak geceleri geç vakit çıkabiliyor ve uzaktan bir polis devriyesi gördüğü zaman mutlaka yolunu değiştiriyordu. Ahmet ağa bir banka soysa ve yahut bir adam öldürse ancak bu kadar korkabilirdi.

Bir gün kapıcının odasının önünden geçerken cam vuruldu. Ahmet ağa, başına bir tokmak inmiş gibi boynunu kıstı yavaşça başını çevirdi; kapıcı camı sürerek seslendi:

— Hey! Mösyö Ahmed... Seni bu efendi görmek istiyor...

Kapıcının odasında siyah elbiseli, siyah paltolu, siyah karpuz şapkalı pala bıyıklı bir adam oturuyordu.

Ahmet ağa bu klâsik sivil polis kıyafetini görünce sıfırı tüketti. Boğazına bir şeyler tıkandı. Bir şeyler söylemek istedi. Sıkışık hançeresinden akortsuz horoz ötüşünü andıran bir iki ses çıktı. Dizlerinin bağı çözüldüğü için kapının yanındaki iskemleye çöktü.

Kapıcı Ahmet ağanın anlıyabileceği "pöti negr,, dedikleri fransızca ile işi izah etti.

(Arkası var)

Polis Mektebinde Yangın Çıktı

Dün akşam saat 18.30 da Yıldızda polis mektebinin dahiliye komiserlerinin ikametine tahsis olunan küçük bir pavyondan yangın çıkmış ve kısmen yandıktan sonra söndürülmüştür. Bu kısmın Yıldız sarayı ve polis mektebinin bulunduğu asıl bina ile hiçbir alâkası yoktur. Ahşap ve iki basık kattan ibarettir.

Yangın ilk defa mektep idaresi tarafından görülmüş ve telefonla itfaiyeye haber verilmiştir. Yangın yerine gelen Bevoğlu itfaiye grupu atesin büyümek istidadında olduğunu görerek Fatih grupundan da yardım istemiştir. 15 dakika sonra her iki grup birden çalışmıya başlamış. ve saat 20.30 da ateşi tamamen bastırmışlardır. Yangın haberini alan Emniyet Müdür Vekili Aslan Korkutla Besiktas kaymakamı Ali Rıza Ünal Yıldıza gitmişler ve ateş tamamen sönünceye kadar orada bulunmuslardır. Yangının elektrik kablolarının kontak yapmasından ileri geldiği anlaşılmıştır.

Yeniden Kahve Getirtiliyor

Ticaret Ofisi, yakında 500 ton kahve, mühim miktarda ham deri ithali için tesebbüslere girişmiştir. Çay ve kahve birliği tarafından Portsaitte kalan kahvelerin buraya getirilmesi için te-

Istanbul Kadınları Dün Partide Toplandı

Yardım Sevenler Cemiyetinin İstanbul Şubesi Kuruldu, Cemiyet Bugün Faaliyete Geçiyor

Cemiyet Merkezden Bazı Dileklerde Bulundu

Şehrimizin ileri gelen kadınları, dün öğleden sonra saat 16,45 de Bayan Hayriye Kırdarın riyasetinde parti binasında toplanmış ve Ankarada teşekkül etmiş olan "Yardım Sevenler Cemiyeti, nin "Istanbul şubesi,, ni açmıştır. Dünkü toplantıda şehrimizin bütün tanınmış kadınları ve hayırsever erkeklerinden bazıları hazır bulunmuştur. Kongre riyasetine Bayan Hayriye Kırdar, reis vekilliğine parti idare heyeti âzasından Hasene Ilgaz, kâtipliğe de Heybeliada orta okul öğretmeni Şadiye seçilmiştir. Kongreyi parti idare heyeti reisi Reşat Mimaroğlu açmış, hamiyetli kadınlarımızın bu hayırlı davete geldiklerinden dolayı duyduğu memnuniyeti anlatmış ve nüfus itibariyle Türkiyenin birinci şehri olan Istanbulun, kadınların faaliyeti bakımından da birinci geleceğine emin olduğunu ilâve etmiştir.

Bayan Hayriye Kırd ar kongreyi acıyor

Dünkü toplantıya iştirak edenlerden bir grup

Bayan Kırdarın hitabesi

Söz alan Bayan Hayriye Kırdar toplantının maksadını ve şubenin göstereceği faaliyeti izah eden şu hitabede bulunmuştur:

"Milli Şefimizin muhterem refikaları Bayan Mevhibe Inönünün riyaseti altında toplanan Yardım Sevenler Cemiyeti Türk kadınlarını cephe gerisinde yardıma çağıran bir beyanname neşrederek bizleri vazifeye davet ediyor. Istanbulun münevver ve vatanperver kadınları, bu mühim ve ulvi sesin etrafında toplanarak vazife almak ve iş bölümü yapmak için bugün burada toplanmış bulunuyor. Gayemiz, her şeyden evvel vatan müdafaasında yapabileceğimiz işler üzerinde şuurlu ve esaslı bir şekilde çalışmaktır. Bu gayeye varmak için kararlar vereceğiz. Teşrifiniz den dolayı teşekkürlerimi arzeder ve hepinizi selâmlarım.,,

Bayan Hayriye Kırdarın bu hitabesinden sonra Yardım Sevenler Cemiyetinin nizamnamesi okunmuş ve bu hususta karar lar almak, şube idare heyeti, ve çalışma kolları âzalarını seçmek için kongreye on dakikalık fasıla verilmiştir.

İkinci celse

Ikinci celse açıldıktan sonra Bayan Hasene Ilgaz, Ankarada normal zamanlarda teşekkül eden Yardım Sevenler Cemiyeti nizamnamesinin bugünün ihtiyaçlarına kâfi gelmiyeceğini, bu bakımdan şubenin merkeze bir dilek cetveli göndermiye karar verdiğini, cemiyetin çalışma programının bugünkü dünya şartları içinde cephe gerisinde hizmet etme bakımından genişletilmesi zaruretini anlatmış ve dilek listesinin hülâsasını okumuştur.

Dilekler

Okunan dilek listesinde ezcümle şunlar vardır: Cemiyet, Bayan Mevhibe Inönünün beyannamesini teksir edecek ve en küçük köylere kadar gönderecektir. Türk kadınını bugünkü harplerin zorluk ve külfetlerine alıştırmak için konferanslar tertip edecek, köylere gidip köylü kadınları irşat eyliyecektir. Hükûmetin siyaset ve emniyeti icabı halka verdiği işleri kolaylaştıracak tedbirler alacaktır. Mevcut gönüllü hastabakıcı kurslarını genişletecek, semt hastanelerinden âzami randımanı alacak, harp halinde, sığınak, pasif korunma, ışık maskeleme, göç, himayesiz çocuklara yardım, kreş, gıda ve su gibi hayati ihtiyaçları güçlükle temin edilen yerlerde faaliyet, telgraf, telefon ve posta servislerinde çalışma gibi işlerde erkeklerden geri kalmıyacaktır. Hattâ otomobil ve bisiklet kullanmasını bilen bayanların listeleri tanzim edilecek ve bunlar hükûmet emrine verilecektir. Cemiye te dahil kadınlar mahalle aralarında hastane olmıyan yerleşili binaları tesbit edecek, ve hastanelere yatak verebilecek ailelerin listesini hazırlayacaktır.

Kongre, bu liste muhteviyatını tasvip etmiş ve söz alanlar nizamnamenin tâdili mümkün değilse de şubeye salâhiyet verilmesi lüzumunu ileri sürmüştür.

Tevfik Sağlam'ın izahatı

Bugünkü vaziyeti ve cemiyetin teşekkül sebebini anlatan Dr. Tevfik Sağlam, Istanbulun husu mahiyetini izah etmiş, istiklâl savaşında erkeklerden geri kalmıyan kadınların şimdi de icap ettiği vakit lâzım olan her hizmeti muvaffakıyetle başaracaklarını bildirmiş, işin mühim ve büyük olduğu noktasına işaret ederek derhal harekete geçilmesi lüzumunu kaydeylemiştir.

Bundan sonra idare heyeti ve idare heyeti yedek âzalariyle faaliyet kollarının âzalarının seçimine geçilmiş ve idare heyeti şu suretle teşekkül etmiştir: Bayan Hayriye Kırdar, Safiye Hüseyin, Naile Tevfik Sağlam, Doktor Semiramis, Hasene Ilgaz.

Halide Edip'in sözleri

Idare heyetine seçilmesi istenen Halide Edip, hakkında söylenen iltifatkâr sözlere mukabele olarak demiştir ki:

"Benim için bu kadar lûtufkâr söz söyliyen arkadaşlara teşekkür ederim. Istanbul kadını bugün Anadolu kadının yerini tutmuştur. Inşallah harp olmaz evlâtlarım. Fakat olursa, Istanbul kadınlığının yapacağı şeyler belki dünya kadınlığının gösterdiği eserlerden yüksek olacaktır. Bu gün harp eden yalnız ordu değildir. Bunun için yapabileceğim her iş benim için bir borçtur. Hattâ sokak süpürmek benim için bir şereftir.,,

Şiddetle alkışlanan bu sözlerden sonra Halide Edibin cemiyetin neşriyat kolu riyasetine getirilmesi kararlaştırılmış ve diğer âzaların seçimi yapılmıştır.

Kol heyetleri

Neşriyat kolunda çalışacaklar şunlardır: Halide Edip, Şükufe Nihal, Meliha Avni Sözen, Iffet Halim Oruz, Halide Nusret Zorlutuna.

Yardım Sevenler Cemiyetinin diğer faaliyet kolları âzaları şunlardır:

Çocuk himaye: Doktor Pakize, doktor Metine, Doktor Fatma Doktor Hatice Açıkalın, Doktor Perihan Çamlıbel.

Kadın ve çocuğun vikayesi kolu: Naime Halit Yaşaroğlu, Nebahat Karaorman, Mediha Baysal, Hüviyet Bekir, Şadiye Otügen.

Kreş ve sargı - dikiş kolu: Mücellâ, Refika Berk, Racia, Belkis Sevengil, Hürrem, Nükhet.

Hastabakıcı kolu: Nahit, Safiye Hüseyin, Pakize Nihat, Muhlise, Kerime Salahor, Huriye Benice.

Seçimden sonra, Vali ve Belediye Reisi Dr. Lûtfi Kırdarla, Parti idare heyeti reisi Reşat Mimaroğlu, içtimada hazır bulunan kadınlardan bu işe devam etmelerini rica etmişler ve gelecek toplantıların daha kalabalık olması temennisinde bulunmuşlardır.

Cemiyet faaliyete geçti

Cemiyet bugünden itibaren Eminönü Halkevinde kurulan büroda faliyete geçecektir. Seçilen heyet idare ve faaliyet kolları âzalarının listesi, kongre kararları ile birlikte Ankaraya cemiyetin merkezine gönderilecek ve kongre münasebetiyle Mevhibe Inönüne Istanbul kadınlarının sevgi ve saygıları iblâğ edilecektir. Ankaradan "tasvip,, kararı gelir gelmez cemiyet en az ayda iki defa toplanacak ve kazalarda birer kol teşkilinde çalışacaktır. Şubenin bir senelik varidatının yüzde onu Ankaraya merkeze gönderilecektir.

Dün kongreye iştirak eden kadınlar, toplantıdan çıkarken yıllık taahhüdatlarını ve adreslerini kongre kâtibine bildirmişlerdir.

PİYASADA:

Peynir Bollaştı, Narh Kaldırıldı

Fiyatları Mürakabe Komisyonu dünkü toplantısında et ve peynir fiyatlarını tetkik etmiştir. Yeni istihsal mevsimi dolayısiyle peynir istihsali pek fazlalaştığından ve fiyatlar da kendiliğinden düşmiye başladığından, peynire konulan narh kaldırılmıştır.

Kuzu Fiyatları — Fiyatları Mürakabe Komisyonu, kuzu fiyatlarını tesbit etmediği için, bazı kasaplar koyun etini de kuzu eti diye satmaktadır. Fiyatları Mürakabe Bürosu bu gibi kasaplar hakkında da tahkikat yapmaktadır. Büro, bu hususta komisyona verdiği raporda, kuzu fiyatlarının da tesbit edilmesini ileri sürmüştür.

Dünkü İhracat — Dün muhtelif memleketlere 412 bin liralık ihracat olmuştur. En ziyade

MUTEFERRIK:

Bir Tezgâhtar Tevkif Olundu

Sultanhamamında Yüniş kumaş mağazasında tezgâhtar Mustafa, iki buçuk metre kumaşı 60 liraya satmak suretiyle ihtikâr yaptığından yakalanmış ve adliyeye verilmistir. Dün asliye ikinci ceza mahkemesinde sorgusu yapılan tezgâhtarın tevkifine karar verilmiştir.

Kartalda Pasif Korunma — Yarın öğleden sonra Kartalda hava denemesi yapılacaktır.

19 Mayıs Hazırlığı — Dün sabah vilâyette Vali Muavini Ahmet Kınık'ın baskanlığında toplanan 19 Mayıs komitesi, bayrama iştirak edecek spor klüpleriyle mekteplerin listesini hazırlamıştır.

derilmiştir.

Slovakyadan da susam, keten tohumu istenilmektedir. Buna mukabil kâğıt ve selluloz verile-

Anadoluya Gideceklerin Biletleri

Birinci Parti Dağıtıldı, İkincisi Hazırlanıyor

İstanbulu kendi arzulariyle terkedeceklerin listelerinin tanzimine ve ilk partide Denizyolları vasıtasiyle gideceklerin biletlerinin dağıtılmasına dün de devam edilmiştir. Nakliyat komisyonu dün Bandırma, Afyon, Kütahya ve diğer ileri istasyonlara sevkedileceklerin vesaitini ve biletlerini ihzar etmekle meşgul olmustur. Samsun - Hopa seferlerinin icap eden son hazırlıkları da ikmal edilmiştir.

Kemerburgaz Ormanında Bir Ceset Bulundu

Cinayetin İki, Üç Ay Evvel İşlendiği Tahmin Ediliyor

Eyübün Kemerburgaz nahiyesi civarındaki ormanlarda dolaşan köylüler, bir ağacın dalında asılı bir erkek cesedi görmüş ve jandarmayı haberdar etmişlerdir. Biraz sonra müddeiumumîlik de hâdiseyi haber almış, adliye doktoru Hikmet Tümerle müddeiumumî muavini Kemal Özcoban vaka mahalline gitmişlerdir. Ceset 35 yaşlarında bir erkeğe aittir. Boğazındaki ipin takılmış şekline göre, hâdisenin bir cinayet eseri olduğu zannedilmektedir. Hikmet Tümerin tahminine göre, hüviyeti henüz malûm olmıyan bu adam en az bundan 2 — 3 ay evvel öldürülmüştür. Ceset dün akşam morga kaldırılmıştır.

Beşiktaş cinayeti

Beşiktaş cinayeti tahkikatı henüz netice vermemiştir. Bu cinayetin faili olarak yakalanan Boyabatlı Kâzım, hemserisi Boyabatlı Mahmudu kendi öldürdüğünü, vücudü ile basını ayrı ayrı yerlere gömdükten sonra bacaklariyle kollarını da gömmek üzere götürürken işittiği bir avak sesinden korkarak bunları Senlikdede parkına attığını, cinayeti işlerken kendisine karısı Ayse ile ahbaplarından Eğinli Residin yardım ettiğini, maktulün bası ile vücudünü gömdüğü yeri göstereceğini söylemisti.

Kâzım bir haftadanberi her gün polise bircok yerler göstermis, fakat bunların hicbirinde maktulün ne bası, ne de vücudü bulunmustur. Maznunların bu hareketinden, cinayetin asıl maddî delilini teskil edecek olan basla gövdenin meydana cıkmasını istemedikleri ve bunun için bunların gömülü olduğu veri göstermemekte ısrar ettikleri anlasılmaktadır.

Çocuk Haftasının Altıncı Günü

Çocuk haftasının altıncı günü dün de neşe ve eğlence ile geçmiştir. Halkevlerinin sosyal yardım kolları, mıntakalarındaki yoksul çocuklara yine peynirli pide ve sandviç tevzi etmistir. Bilhassa yeni çocuk bahcelerinde eğlenen kücükler, kendi aralarında monolog müsabakaları yapmışlardır. Harbiye cocuk bahcesinde Halkevi sosyal yardım kolu âzası ve öğretmenlerin nezaretinde kücüklere eski çocuk oyunları öğretilmis ve tabiat bilgisinin yaz ünitesi üzerinde çalışmalar yapılmıştır:

Anadoluda Zelzele

Zara, 28 (A.A.) — Dün burada saat 16.20 de vukubulan yer sarsıntısını 22.19 da ve bugün 7.7 de iki zelzele daha takip eylemistir. Hasar yoktur.

Ankara, 28 (A.A.) — Aldığımız telgraflara nazaran dün saat 16.2 de Fatsada, 16.5 de Zilede ve 16 da da Cankırı da birer yer sarsıntısı olmustur. Ziledeki yer sarsıntısı bazı duvarlarda catlaklık vukua getirmis ise de ehemmiyetli bir hasar kaydolunmamıştır.

İstanbul, 28 (A.A.) — Kandilli rasathanesinden:

Dün yaz saatiyle 16 yı 2 dakika 46 saniye gece merkez üssü İstanbuldan 520 kilometre mesafede kâin siddetli bir zelzele

GÜNÜN MESELESİ

Evhamlıya Adres!

Yazan: Naci Sadullah

Bir harp ihtimalini hiç görmiyen gafilden daha tehlikeli, daha zararlı tip, bir harp ihtimalini harikulâde büyütüp bize olduğundan çok fazla yaklastıran evhamlıdır: Onun kaşları daima, birbirine sürtülerek bilenen iki kör bıcak bigi catıktır. Onun gözleri daima, sisli, yağışlı bir sonbahar havası gibi kasvetlidir. Onun dudakları daima hemen kanamak üzere bulunan bir yara gibidir. Ve onun sözleri daima, kendisi için kurulmus sehpa önünde konusan yüreksiz bir mahkûmun vasiyeti kadar acıklıdır. Eğer bir dostunuza, gelecek pazar günü, Camlıca korusuna çıkmayı teklif ettiğiniz anda o yanınızdaysa, sizi şöyle payliyacaktır:

"— Yahu, harp burnumuzun dibine gelmis, siz hâlâ kır safası sürmekten bahsediyorsunuz!.."

Eğer bir dostunuza:

"— Yarın aksam, filânca sinemaya gidelim: Yeni film, fevkalâde güzelmis!" dediğiniz anda o yanınızdaysa, size şöyle çıkışacaktır:

"—Yahu, ben sizin kadar vurdum duymaz mahlûklar görmedim: Harp endisesi, hayvanların insiyaklarına bile sirayet etmişken, siz hâlâ güzel film peşindesiniz!"

Eğer bir mecliste sanattan, edebiyatta konuşulurken o da orada ise, dershanede iskambil oynıyan haylâz talebesini paylıyan sert bir hoca aksiliğiyle söze karışacak, ve:

"— Yahu, diyecektir, sizler ne zaman, hayalinizdeki âlemden kurtulup hayata bakacaksınız? Görmüyor musunuz? Top sesleri, bizim şehirlerimizden duyulmıya başladı. Hâlâ, edebiyatla, sanatla uğraşmanın sırası mı?"

Geçen gün tesadüf beni, -çok şükür, aramızda mikdarı pek az olan- bu evhamlı tipinin en karakteristik nümunelerinden biri ile karşılaştırdı:

"— Yahu, diyordu, ne oluyorsunuz kuzum? Sizde meslek aşkı, meslek şuuru, meslek dikkati kalmadı mı? Şu İstanbul Belediyesinin halini görmüyor musunuz? Mübarek, cigarasını yangın alevinden yakan soğuk kanlıya taş çıkarıyor: Burnumuzun dibinde cereyan eden hadiselere sırtını dönmüs, harıl harıl meydan açıyor, cadde açıyor, gazino açıyor, tiyatro açıyor, bahce açıyor, klüp açıyor, kütüphane açıyor... Hülâsa, gözlerinden başka, her şeyi açıyor. Şimdi de, Teşvikiye caddesine heykel, Camlıca tepesine ağaç dikecekmis. Bilmem, dünyanın şu sırasında, âdeta düğün evi hazırlıyan belediyeyi dürtmek için ne bekliyorsunuz? Yoksa, siz de mi haritayı, puslayı şaşırdınız?"

Sözünü daha fazla yenemediğim bir hiddetle kestim, ve sordum:

"— Ne istiyordun azizim? İstanbul belediyesi, cadde acacağına siper mi kazdıracaktı? Gazino verine, garnizon mu yaptıracaktı. Ve ona düşen vazife, otobüs verine tank, arozöz yerine keşif tayyaresi, yahut tramvay bandajı, tünel kayısı yerine, makineli tüfekle, el bombası getirtmek mi idi? İtfaiye teskilâtı yerine hücum taburları hazırlamasını, sıhhî imdat ekipleri yerine, motörize kıtalar tanzim etmesini mi istiyordun?

Evet... Ne istiyordun azizim?..

Bu hesapça, senin niçin uyku uyuduğuna, nicin yemek yediğine, niçin su içtiğine şaşmamak mümkün mü? Hattâ daha iki gün evvel:

"— Çaylar pahalandı. Kahveler halis değil, diyen sen değil miydin? Ve hele bu sonuncu şikâyetlerinden de belli ki, kendi telâkkilerine göre zevk saydığın en fuzuli itiyatlarından bile ayrılamıyorsun. Şu halde, ortada senin vehmettiğin kadar müebbir hiç bir sebep olmadığı halde cemiyetin bütün ihtiyaç ve itiyatlarından tecerrüt etmesini, ve zınk diye dürmasını ne yüzle, ne hakla, ve ne maksatla istiyorsun?

Hayat, daima yürüyor, ve daima yürüyecektir. Bu hareket halindeki âlemin içinde hepimizin hissemize düşen ayrı bir vazife vardır. Ve suclu olanlar, sadece tıpkı senin gibi, bu vazifelerini unutanlardır!!"

Bu ummadığı mukavemet, ve mukabele evhamlıyı şasırtmıstı. O şaskın şaskın yüzüme bakarken defterimden kopardığım bir kâğıt parçasına iki kelime yazıp eline sıkıştırdım, ve:

"— Şimdilik bana müsaade.. Dedim... Eğer suallerime cevap vermek istiyorsan, şu zattan akıl danış!"

Ona verdiğim kâğıda yazdığım kelimelerin sunlardan ibaret olduğunu tahmin etmişsinizdir, sanırım:

"— Meşhur Osman!"

TAN

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi	Türkiye	Ecnebi
Adres değiştirmek (25) Krş.	1400 Kr. 1 sene	2800 Kr.	400 Kr. 3 Ay	800 Kr.
	750 „ 6 Ay	1500 „	150 „ 1 Ay	300 „

BUGÜN

M. Churchill'in Nutku ve Son Hâdiseler

Atinada Alman himayesinde İngiliz aleyhtarı bir hükûmetin iş başına gelmesine intizar edilebilir. Bu hükûmetin ilk işi, hiç şüphesiz, İngilizlerin üs olarak kullandıkları Girit adasından İngiliz kuvvetlerinin çekilmelerini istemek olacaktır. Fakat Giritteki meşru hükûmet tabiî bu kararı tanımıyacaktır.

Giritteki Yunan hükûmetinin vaziyeti geçen harpte Korfuya iltica eden Sırp hükûmetinin vaziyetini andırmaktadır. Bu hükûmetin, bir millî mukavemet merkezi olmak itibariyle daha ziyade siyasî ve sembolik bir ehemmiyeti vardır.

Nutkun Akisleri:

Mister Churchill'in dünkü nutku, nikbin bir haleti ruhiyeyi aksettirmekten, istikbal hakkında parlak ümitler vermekten uzaktır.

Şüphesiz, İngiliz devlet adamları, tahsisen Mister Churchill, hakikî vaziyeti, vaziyetin vahametini İngiliz milletine ve dünya efkârı umumiyesine, hattâ mübalâğalı denecek derecede bir açıklıkla söylemek itiyadındadırlar.

Bu, milleti daimî teyakkuz halinde bulundurmak ve hayal sukutuna uğramaktan korumak maksadiyle tatbik edilen ve İngiliz zihniyetine ve mizacına uygun gelen bir tarzdır.

Bundan dolayıdır ki, Mister Churchill'in nutukları, başka mizaçta olanlar üzerinde daha menfi bir tesir yapmaktadır.

Mister Churchill bu nutukunda: Yunanistana — âkıbeti peşinen malûm olmakla beraber — bir namus ve şeref borcu olarak yardım edildiğini söyledikten sonra, Afrikadaki vaziyetin vahametine işaret etmiş ve Akdenizde İngiltereyi tehdit eden tehlikelerden başka yeni tehlikelerin başgösterebileceğini, harbin Türkiyeye, İspanya yoliyle Fasa veya Rusyaya doğru uzanabileceğini ilâve etmiştir.

Fakat Mister Churchill, Akdenizde ve Afrikadaki mağlûbiyetlerin nihaî zaferi kazanmak için kâfi olmadığı kanaatini izhar ederek bunun ancak İngiltere adasının istilâsı yahut İngiltereyi Amerikaya bağlıyan deniz yolunun kesilmesi ile mümkün olabileceğini söylemiş ve bu iki esas cephedeki nihaî zaferden emin olduğunu şu suretle ifade etmiştir:

İngiltere donanması Okyanuslara hâkimdir. Amerika filosu ve deniz tayyareleri de garp yarım küresinde devriye vazifesini gördüklerinden İngiliz himaye kuvvetleri İngiltereye daha yakın deniz yolları üzerinde vazifelerini daha kolaylıkla yapabileceklerdir.

Ayni zamanda İngiltere yakın zamanda havalarda da katî üstünlüğü elde edecektir.

Hülâsa, harbin mukadderatı Akdenizde ve Afrikada değil, Atlantikte taayyün edecektir. İngiltere, Amerikanın yardımı ile nihaî zaferi kazanacaktır.

Amerikanın Vaziyeti:

İngiliz Başvekili, Almanyanın muhtemel üç istikametten hangisinde taarruza geçeceği hakkında sarih bir şey söylemediği halde, İngiliz ve Amerikan matbuatı, Almanyanın tercihan Cebelitarık istikametinde taarruza geçerek Dakara kadar uzanacağı kanaatini izhar etmektedirler.

Bu suretle Alman tehlikesi Amerikaya daha ziyade yaklaşacağı için, Amerikanın bilfiil harbe girmek ihtimali de o nisbette çoğalmaktadır.

Hâdiseler, Almanyanın bir taraftan Süveyşe hâkim olmıya çalışırken, ayni zamanda Cebelitarığı da ele geçirerek İngiltereyi Akdenizden ve Afrikadan tamamen kovmayı istihdaf eden geniş bir plânı tatbik etmekte olduğunu göstermektedir.

Almanların, Cenubî Yunanistanın hava ve deniz üslerinde ve Ege denizindeki Yunan adalarında tamamiyle birleştikten sonra, Girit adasına da hâkim olmıya çalışacakları, bu üslerden Filistin ve Mısırdaki İngiliz üslerini ve Süveyşi kesif ve devamlı bir surette bombardımana başlıyacakları, hattâ belki de Suriyeyi de istilâya teşebbüs edecekleri tahmin edilebilir.

Birkaç ay evvel Sicilya üslerinden kalkan Alman tayyarelerinin Süveyşi birkaç defa bombardıman ettikleri halde, Mısıra daha yakın olan Bingazi üssüne hâkim olduktan sonra henüz Süveyşe karşı hava hücumlarında bulunmamaları garip görünmektedir.

Alman Taktiği:

Mümkündür ki Almanlar, bir şaşırtma taktiği kullanarak, İngiliz donanmasının Akdenizin iki kapısından da kaçmasına mani olmak maksadiyle, Cebelitarık'a karşı yapacakları taarruz esnasında hava bombardımanlariyle Süveyşi kapatmıya teşebbüs etsinler.

Fakat bütün bu geniş plânın tahakkuku, her şeyden evvel Mısır hududuna kadar dayanan ve üç haftalık bir tevakkuf devresinden sonra dün bir çok noktalardan Mısır hududunu geçen Alman kuvvetlerinin taarruzlarında muvaffak olmalarına bağlıdır.

İngiliz kaynaklarının verdiği malûmata göre, bu cephede Alman ve İtalyanların, 80,000 asker, 800 tank ve 1000 topları vardır.

Yine İngiliz mahafiline göre, İngilizler bu cepheye son haftalar zarfında bir çok yeni kuvvetler getirmişlerdir. Bunlardan bir kısmı Habeşistandan, bir kısmı İngiltereden, bir kısmı da Yunan cephesinden gelmişlerdir. Bu sayede, esas üslerinden çok uzak mesafede bulunan Alman ve İtalyan kuvvetlerini mühim bir hezimete uğratmaları çok mümkündür.

Yunanistanda:

Yunanistandaki askerî harekât sona ermiş sayılabilir. Avustralya başvekili muavininin beyanatına nazaran, Avustralya kıtalarının bir kısmı muvaffakıyetle geri alınmıştır. Yunanistandaki İngiliz ve imparatorluk kuvvetlerinin mü-

(Sonu 5 inci sayfada)

SOSYAL BİR CÜRÜM KARŞISINDA

Halkın Ihtiyacından Fazla Mal Almaması Için Hukukî Bir Formül Lâzımdır

Yazan: Hüseyin Avni

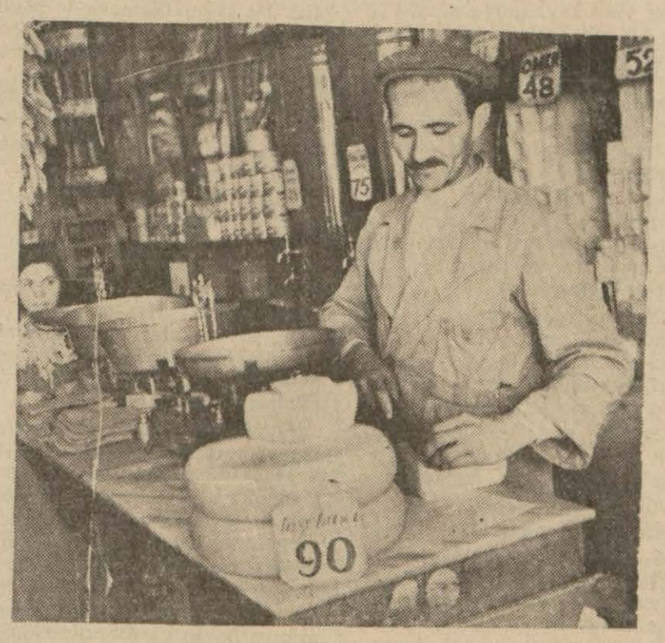

Muhtelif ihtiyaç maddeleri satan bir dükkânın içinden görünüşü

Geçenlerde Ziraat Vekâleti ziraat işleri umum müdürü, gazetelere verdiği izahatta, kışlık zeriyat devresinin müsait şartlar altında geçtiğini, bu sene mahsulün geçen seneden farksız olduğunu söylemişti. Salâhiyettar zevatın bu ifadesinden sonra, bu senekı mahsul vaziyetinden daha ziyade emin bulunuyoruz.

Esasen her gün Avrupa memleketlerine yapılan ihracat listelerinden öğreniyoruz ki, Türkiyede bol miktarda yiyecek maddeleri vardır. Bu maddeleri ihtiyacımızdan fazla olduğu için dışarıya bile satmakta mahzur görmüyoruz.

Meselâ son hafta içinde Almanyaya 750 bin liralık hububat ihracatına müsaade edilmiştir. Bunların arasında nohut, kuru bakla gibi maddeler de vardır. Zahire tâcirlerinin ifadesine göre, memleketimizde kuru fasulye mikdarı da ihtiyacımızdan fazladır. Bunu da ihraç edebiliriz.

Bu mevzu üzerinde tevakkuf edecek olursak, daha çok maddelerin ihracına imkân olduğunu anlarız. Bugünkü yazımızın mahiyeti bu mevzulardan ayrı olduğu için bu mevzu üzerinde durmıya lüzum görmüyoruz.

* *

Siyasî şayialardan sakındığımız kadar, piyasa dedikodularından sakınmak, her havadise aldanmamak lâzımdır. Memleketimiz, yiyecek maddeleri bakımından bol bir memleket olduğu halde, zaman zaman kulağımıza bazı dedikodular gelmektedir. Filân yiyecek maddesi pahalılaşacakmış!. Filân maddeye zam yapılacakmış!.

Belki de, bütün bu şayialara aldanarak, bakkal dükkânlarından ihtiyat erzak alanlar olabilir. Fakat, lüzumsuz yere endise ederek, evine ihtiyat erzak alanlar günün birinde fiyatların pahallaşmadığını görmüşlerdir. Çünkü, son bir iki hafta içinde kuru sebzeler, pirinç, yağ fiyatları yüzde otuz derecesinde ucuzlamıştır.

Vaktiyle şayialara aldanarak, evlerine bol mikdarda ihtiyat erzak aldığını kabul ettiğimiz bir aile, lüzumsuz yere endişe ve telâş ettiğini görmüştür.

Bu gibi telâş ve endişeler, aile bütçelerini boş yere sarsmaktadır. Şayet, vaktiyle telâşa kapılarak, evine erzak dolduran bir aile varsa, bugün pişman olmuştur. Aldığı mallardan dolayı zarar etmiştir. Esasen bu gibi şayiaları çıkaran, piyasa spekülâtörleri de olabilir. Ellerindeki malları kısa bir zamanda müşteriye devretmek için, zamanın icabı olarak, "pahalılaşacak" diye bir şaiya çıkarabilirler.

Bu şayialara karşı ne suretle mukabele etmeli? Yapılacak iş sükûneti muhafaza ederek bu gibi dedikodulara inanmamaktan ibarettir.

* *

Bu dedikoduların zararları yalnız bu dedikodulara inanan, veyahut piyasa için mal imal ederken, bunu düşünürler. Halbuki, biz, durup dururken, beş kilo sabun yerine, bir çuval şeker alacak olursak, piyasanın ihtiyaçları hakkında yapılan hesapları, tahminleri altüst etmiş oluruz. Bu yüzden piyasada malın mikdarı azalır. Bu yüzden pahalılık olabilir. Günün birinde, bir vatandaş, bu malı piyasada aradığı zaman müskülâta tesadüf eder. Hattâ bulamamak ihtimali bile vardır. Demek oluyor ki, müstehlik vatandaşın ihtiyacından fazla mal talep etmesi, durup dururken, "varlık içinde yokluk" yaratabilir. Lüzumsuz yere buhrana sebebiyet vermiş olabilir.

Bu itibarla, bir vatandaşın telâş ve endişeye kapılarak, evine mal alması, yalnız kendisini alâkadar eden bir hadise değildir. Bunun sosyal tarafı da vardır ki, başkalarının iktisadî hayatını tazyik etmek demektir. Bugün için bu hareket bir cürümdür.

* *

Şimdiye kadar Millî Korunma kanununun tatbikinden alınan neticelere göre, kanunun muayyen hükümlerinde tadilât yapılmış, ve kanuna yeniden hükümler ilâve edilmiştir. Bugünkü yazımızdaki "ihtiyaçtan fazla mal almak hareketi" de sosyal bir cürüm olarak kabul edildiğine göre, buna ait kanuna bir hüküm ilâvesi, hukukçuları alâkadar eden bir mevzudur. Bu itibarla hukukçularımızın bugünkü şartlara göre "cürüm" telâkki edilebilen bu hareketi tetkik etmeleri, hukuki bir formül bularak, Millî Korunma kanununa bir fıkra ilâve etmeleri lâzımdır.

Bizim, bu yazıdaki vazifemiz, bugünün iktisadi bünyesinin bu gibi cürüm teşkil edecek hadiselere meydan vermesini tebarüz ettirmekten ibaretti. Evvelce de söylediğimiz gibi, buna mani olmak, bu cürmü tesbit etmek, bu cürmün mahiyetine göre ceza tayin etmek hukukçulara düşen bir vazifedir.

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Midilli

Bazı isimler vardır ki insanda sevimli bir tesir bırakır. Bilmem neden? Ben küçüklüğüm danberi Midilli adasını -ismindeki sempati dolayısiyle olacakpek severim. Bu ada bana frenklerin poney dedikleri ufak tefek, kıvırcık yeleli, kıvırcık kuyruklu atların yatanları gibi gelir; muhayyilem bu tesir altında kalarak bana bu kocaman adada her şeyin mini mini, cici bici oyuncaklar gibi oldukları hissini verir.

Daha Midilli adasının ne olduğunu bilmediğimiz zamanlarda eski zengin paşazadeler mektebe hergün Midillilerine binerek geldikleri için, biz de Midilli denilen bu hırçın hayvancıkları tanırdık.

Osmanlı imparatorluğu, İstanbulun en güzel manzaralı, en havadar yerlerini mezarlık yaptığı gibi, memleketin de en güzel şehirlerini ya sürgün yeri, yahut zindan yapardı. Anadolunun en güzel noktası olan Sinob gibi Midilli adası da sayılı menfalardan biri idi. İkinci Abdülhamit idaresi, paytahttan uzaklaştırmayı münasip gördüğü adamların, çoğunu ya memuriyetle yahut doğrudan doğruya bu adaya sürgün etmiştir. Meşruriyette de bu ada menfa olmaktan kurtulamadı. İstipdat rical inin bir çoğu Midilliye sürüldü.

Anadoluya bir yarım ada kadar sokulan bu güzel beldeyi kaybettiğimiz zaman bir Avrupalıya dert yanmıştım:

— Canım, dedi, buna bu kadar neye teessüf ediyorsunuz? Siz orasını bizim Güyan gibi sürkünlere, mahkûmlara tahsis etmişsiniz; demek sizin için ehemmiyeti bundan ibaretmiş!

Ada hakkında tarih bakımından pek çok şeyler yazılabilir; fakat nazarımızı o kadar gerilere çevirmesek bile, adanın, şahidi olduğumuz bir çok vukuatma yetiştik.

Abdülhamit idaresinden alacağını bir türlü koparamıyan bir frenk sarrafı, Fransa hükûmetine müracaat etmiş ve o zaman Fransanın İstanbul sefiri olan Mösyö Konstans, vaktiyle dahiliye nazırı iken Bulanje meselesinin hallinde gösterdiği kiyaseti, alacak tahsilinde de göstererek Fransız donanmasına Midilliyi işgal ettirmişti.

Türklerin büyük vatanî şairi Namık Kemal, Midilliye mutasarrıf olarak sürülmüştü. Buradan da kaldırılacağı hakkında bir rivayet işitince İstanbula yazdığı bir mektubu şu sözlerle bitirmiştir:

Bütün vezir, vüzera ata binerler
Bize bir Midilliyi çok görürler

Kader, Midilliyi yalnız Namık Kemale değil, bize de çok gördü!

Takvimci

POLİSTE:

Çarşıkapıda ve Balıklıda İki Yaralama Vakası

Evvelki gün Balıklı panayırına giden Osman adında bir genç, le o civarda oturan Hayik ve yedi arkadası, kıskançlık yüzünden kavgaya tutusmuslardır. Sekiz kisiye karşı kendini müdafaa edemiyeceğini ve dayak yiyeceğini anlıyan Osman, bıçağını çekmiş, bunlardan Hayik ile Hamparsomu bıcakla muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır. Hâdiseyi müteakip vakalanan Osman hakkında tevkif kararı verilmistir.

★ Carsıkapıda oturan kunduracı Sait Ahmet ile arkadaşı Mehmet Kavcı arasında çıkan bir kavgada Mehmet, Saidi bıcakla ağırca varalamıştır. Mehmet tutulmuştur.

Eski Bir Kin Yüzünden İki Yavruyu Öldürdüler

Gediz, (TAN) — Merkez kasabaya bağlı Kızılkoltuk köyünden 8 yasında Hacer ve 5 yasında Veli Özdemir, köylerinden bir kilometre mesafede akan ırmakta ölü bulunmuslardır.

Mahallinde, hükûmet doktoru Osman Günak tarafından yapılan otopside, çocukların bir kaza neticesinde olmayıp boğularak suya atıldığı teşhis edilmiştir.

Müddeiumumî Hüseyin Tüzemen hâdiseye el koymus, bu cinayetin ayni köyden Serif Aydemir tarafından, cocukların babası Mehmet Özdemirle aralarındaki geçimsizlikten ve eski bir kin yüzünden intikam kasdiyle işlendiği anlasılmıştır.

Windsor Dükü ve Gangsterler!

Amerikanın Gangster namındaki haydutları dünyaya nam salmışlardır. Son bir kaç senedenberi Amerika hükûmeti bu amansız canilere karşı müthiş bir mücadele açmıştır.

Alcapon, ile Dillinger isimlerindeki iki azılı caninin ilk defa olarak Amerikan polisi tarafından yakalanması üzerine Gangster'ler, polisin bundan böyle sakası olmadığını anlamışlar ve başlarının carelerini aramıya başlamışlardır.

Böylelikle başlıvan düsünme sonunda Gangsterler su neticeye vardılar: "Biz cinayetlerimizi yaptıktan sonra Amerikan polisinin bize yetisemiyeceği, hudut harici bir yere gidelim ve elde ettiğimiz paraların safasını orada sürelim!"

Bu karar hepsinin hosuna gitti ve sessiz sessiz bu yerlerin nereleri olabileceğini tahkik etmiye başladılar.

★ ★

Bimini Adasında Yabancılar!

Bimini adası güzellikleriyle meshur Bahama adalarının en küçük fakat en şirin bir adasıdır ve İngilizlere ait olan bu adaların valisi Windsor düküdür.

Güzel villâları; büyük bahceleri, deniz kenarındaki yalılariyle bir cenneti andıran Bimini adasında son on sene zarfında bir takım yabancılar belirmis, adada bir çok ev ve emlâk satın alarak yerleşmiş, âdeta yerli ahalinin arasına karışmışlardır.

Hayatları birer peri padişahınınkini andıran bu yeni gelenlerin avucundan oluk oluk akan paraların menşei ada halkına daima meçhul kalmıştır.

Britanya polisi bu zıp türedilerin isimlerini, hüviyetlerini ve hattâ, şekil ve kıyafetlerini değiştirdiklerinden tamamiyle bihaberdi. Bu yeni gelen zenginler adanın en yüksek memurlariyle ahbap oluyorlar, vergilerini ödüyorlar ve kendilerini herkese sevdiriyorlardı.

★ ★

Polis İttihadı

Bahama adalarının valisi olan Windsor Dükü son zamanlarda bu vabancı istilâsına karşı ikaz edilmistir.

Washington, Amerikadaki Gangsterlerin ivice hakkından gelmisse de bunların bir türlü kökünü kurutamamaktadır. Zira bu caniler cürümlerini isledikten sonra Amerikan polisinin üzerinde otoritesi olmıyan yabancı topraklara kacmaktadırlar ve bunlarm bir tanesi de Bahamaların bir cüzü olan küçük Bimini adasıdır.

Bunun üzerine Amerikan hükûmeti komsu hükûmetlerle bir polis ittihadı yapmayı teklif etmişitr. Bundan böyle bu memleketlerin birinden diğerine giden bir yolcu, beraberinde hüviyet cüzdanı, pasaport, nüfus kâğıdı ve diğer bu gibi vesaikten maada mutlaka kendi memleket polisinden alınmıs hususî vizeli bir kâğıt getirecektir.

Bu teklifi ilk kabul eden ve Gangsterlere karşı büyük mücadele açan Windsor düküdür. Geçenlerde imzaladığı bir tevkif müzekkeresi, ada sakinlerinden icap eden vesaiki göstermiyen ecnebilerin derhal tevkifini ve memleket harici edilmesini emretmektedir.

Simdi Bimini adasında bir telâştır kopmuştur. Zira, buradaki ecnebilerin hemen hepsi Amerikalıdır ve bunlar doğrudan doğruya aranan Gangsterlerdir. Bu kanun çıkınca bunlar evvelâ Küba ve Meksika hükûmetlerine müracaat etmisler, fakat buradan da vize alamamışlardır. Simdi ister istemez Amerikaya dönecekler: Kendi ayaklariyle ve bile bile tuzaklarının içine düseceklerdir.

Hani Türkçede bir darbı mesel vardır:

"Tilkinin dönüp dolaşıp geleceği yer kürkçü dükkânıdır."

★ ★

Bir Telefon Muhaveresi

Bu vaka Habeşistanın istirdadı sıralarında olmuştur. İtalyanların ansızın çekildikleri bir Habeş şehrine İngiliz kuvvetleri girmektedir. Bunların arasında Jimmy isminde çocukluğunu Italyada geçirmiş, gayet güzel İtalyanca konuşan bir zabit vardır.

İngilizler şehrin muhtelif binalarına vaz'iyed etmektedirler. Jimmy ile arkadaşlarının girdiği bina İtalyan kuvvetlerinin kaçmadan evvel karargâh olarak kullandıkları binadır. Jimmy ile bir iki arkadası bir odaya girdikleri sırada telefon çalar. Jimmy telefona gider. İtalyanca şöyle bir muhavere başlar:

Ses — Alo.. Karargâh 28 mi?
Jimmy — Evet.
— Burası karargâh 25.
— Vaziyetiniz nasıl?

— Şehrin 30 kilometre simali garbisindeyiz. Düsmana pusu kuruyoruz. Arkadan cevireceğiz. Siz ne âlemdesiniz?

— Biz gece beklediğimiz hücuma uğramadık. Siz düsmanı sindirmiş olacaksınız. Şimale doğru cephe almakta devam edin. Cenuptan tehlike yoktur.

— Eyvallah.. Burada zahire kıtlığı cekiyoruz. Bize biraz yollasanız!

— Akşama doğru adamlarımız orada olacaktır. Merak etmeyin!

Hakikaten akşama doğru telefondaki sesin söylediği yere gelenler oldu. Fakat bunlar zahire getiren İtalyanlar değil, onları cenuptan çeviren İngilizler di.

25 Numaralı karargâh, o şehrin terkedildiğini, 28 numaralı karargâhın gittiğini haber alamamıştı. Tesadüfen telefona bir İtalyan kadar iyi İtalyanca konuşan Jimmy'nin cevap vermesi İngilizlere bu muvaffakıyeti temin etmişti.

GÖZÜME ÇARPANLAR

Yazan: Sevim SERTEL

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

BÜYÜK BAŞ DÖNMESİ...

Büyük başın derdi büyük olur, derler. Ondan dolayı, bugün anlatmak istediğim baş dönmesini de, belki, koca kafalılara mahsus zannedersiniz. Fakat koca kafalıların başları döndüğü vakit, başdönmesinin daha büyük olduğuna dair şimdiye kadar bir haber çıkmamıştır.

Benim söyliyeceğim büyük baş dönmesi, başı büyük olmıyanlara da musallat olur. Bu da kulaktan gelir ama, baş dönmesi pek şiddetli olduğundan başlı başına büyük bir hastalık sayılır.

Buna tutulan insanın ya birdenbire, yahut kulağında şiddetli bir uğultudan sonra başı pek ziyade döner. Vaktinde bir yere tutunabilip de kendisini muhafaza edemezse yere yıkılır. Uğultugelirse ya bir kulakta, yahut iki kulakta birden, fakat pek şiddetli olur, insan işitmek hassasını kaybeder... Baş dönmesinin arkasından devamlı kay...

Bu hal saatlerce, bazılarında günlerce sürer. Tutulan da, tabii, yatağına düşer. Sonra, başdönmesi geçtikten sonra bir kulakta yahut iki kulakta birden sağırlık kalır. O da yavaş yavaş azalırsa da, büsbütün yerleştiği de vardır.

Bu, büyük baş dönmesi nöbeti vakit vakit tekrar gelir. Tekrarlamasını hayırlı saymalıdır, çünkü tekrarlamazsa kulağın yahut kulakların işitmek kudreti birdenbire sönmüş demektir...

Büyük baş dönmesinin bir de, dönen başın sahibini memnun edecek şekli vardır: Bir zamandan beri kulaklarının az çok ağır işittiğinden şikâyet eden bir insan bir gün birdenbire o büyük başdönmesine tutulur, yere yıkılır, yatağına kaldırırlar. Baş dönmesi, birkaç saat, birkaç gün sürer, fakat başdönmesi bitince kulaklar birdenbire açılır. Hayırlı baş dönmesi...

Bundan memnun olmakla beraber kulakları bir kere müteahassis hekime muayene ettirmeyi de ihmal etmemek lâzımdır: Sahibinin başını döndürmiye alışan kulak yeniden bir fena marifet gösterebilir.

Memleket Röportajları

Asırlardanberi Hiç Görülmemiş Bir Faaliyet Var

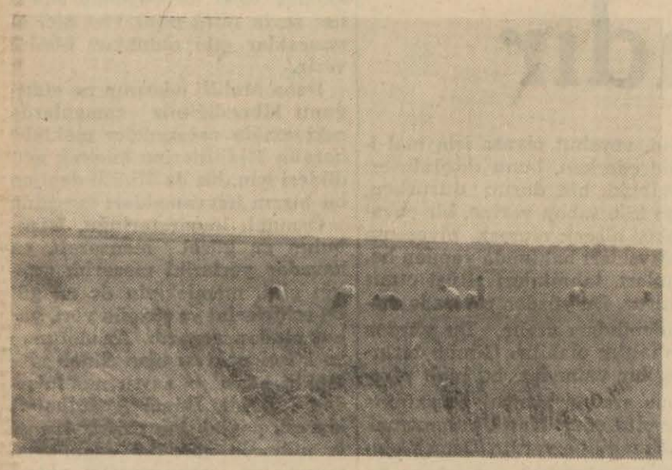

Çukurovanın münbit enginliğinden bir görünüş

Tarsusa, erken varmak istiyorsanız, şafak ile beraber yola çıkmanız lâzım. Zira, ilk tiren altıyı iki geçe kalkıyor ve 7,13 de Tarsusta oluyor.

Günün bu saatlerinde, Çukur ovanın yaprak kımıldatmıyan sıcağı duyulmuyor. Katarımız, uzun ve geniş ovaların arasından ilerliyor. Tarlalar, tarlalar... Ufuklar, top top ağaç kümeleri ile çevrili. Bütün ömürlerini toprağa veren ve bütün varlıklarını topraktan alan köylüler, ekin ve ot yığınları arasında görülüyor.

Bu pastöral dekor, Tarsusa kadar, inhirafsız bir düzlük içinde uzanıyor. Yalnız, tabiatin, klâsik çerçevesi, birkaç yerde değişmekte: Berdan Regülâtörü için açılan kanallarda, makineler, horuldıya horuldıya toprak yığınlarını atıyorlar. Asırlardanberi, Anadolu da görülmiyen bir faaliyet tarzı.

Tarsusta, eski ile yeni yanyana, birbiri ile yoğurulmuş bir vaziyette: Büyük ve güzel park, temiz ve ağaçlar ile süslü cadde, dar ve çarpık sokak, kübik ve Kârvansaray devrinden kalma bina.. .Bütün bunlar, hep bir arada.

Sokaklarda, kâh petrol lâmbası var, kâh elektrik. Halbuki, Tarsus belediyesi, evvelce şampiyonmuş: Tâ Abdülhamit II zamanında, kasabada elektrik tesisatı vücude getirilmiş ve galiba, Türkiyede ilk defa olarak. Halbuki, umumî tenvirat lâmbalarını, şimdi, yanarken gördüm, hayret ettim: Işık vermiyorlar, yalnız ampullerin içindeki tellerin kızardığı seçiliyor, o kadar!

Kasabadan bir faytona atladık ve tekrar tabiatin yemyeşil yüzü ile karşılaştık. Üstümüzde gümrah ağaçlar, yanımızda dere.

Arabacı hayıflandı! Niçin, biliyor musunuz? Çarşıdan geçerken, neye baklava almamışız!

— Canım, üzülme, onu, nerede istesek buluruz, dedim.

Hazret, arabanın önüne çıkan bir çocuğun şerefine Halep zilini tangırdattıktan sonra, itiraz etti:

"— Öyle amma, Tarsusun baklavası başkadır, bayım. Adanın ağzında tel tel erir!„

— Dönüşte tadarız. Sen, şimdi bize cevap ver: Tarsusun başka neleri meşhurdur?

"— Şellâleleri!„

— Haydi, öyleyse, oraya götür.

Yokuşlu, inişli bir yoldan geçiyoruz, ahşap birkaç köprüyü aşıyoruz. Etrafımızda sıcak iklimlerin nebatları ve büyük büyük sebze bostanları var.

★ ★

Nihayet, binlerce senenin yâdini dile getiren şellâlelere vardık. Evet, binlerce senenin hatırası.. .Gûya, eskiden deniz, buralara kadar uzanırmış. Meşhur Mısır Melikesi, Kleopatra, Atlas yelkenli kadirgalar ile şellâlelere kadar gelmiş!

Yosunlu kayalar arasından köpürerek akan suların his okşayan çağıltıları, Kleopatranın tılsımlı şahsiyeti ile büsbütün romantik bir hal alıyor.

Şellâlelerden biraz daha ileriye gidiyoruz: Bir köy ve Berdan Regülâtörü bizi karşılıyor. Bir göl ki, mor tepeler ile çevrili. Buraya, Berdan çayının suları hapsedilmiştir. Regülâtörün kapakları açılırsa, köpüklü bir tufyan, gözlerinizi büyüliyecektir! Hürriyete kavuşan göl, yazın şerha şerha çatlıyan toprakları - ki tam 180,000 dekardır - bol bol sulayacaktır.

Tabiat, bu hakikati, kendini, bağrındaki mahsul ile beraber kurtaracak olan bu hakikati biliyormuş gibi, regülâtöre koynunu açmış, onun ile sarmaş dolaş olmuş...

Tarsusa, Öğleyin dönüyoruz.

SPOR:

Mükâfat Talimatnamesi Neşrolundu

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünce hazırlanan mükâfat talimatnamesi nesir ve tamim edilmiştir. Bu talimatnamede sporcuların ne şekilde mükâfat alacakları gösterilmektedir.

Yine bu talimatnameye göre Türkiye birincileri memleketin her bölgesinde bütün spor müsabakalarına dühuliyesiz gireceklerdir. Bölge ve grup birincileri de kendi bölge veya grupları hudutları dahilindeki her türlü spor müsabakalarını dühuliyesiz seyredeceklerdir.

Takımlar üç ihtiyatlarını da Türkiye sampiyonu addedilecek kadrolarına dahil edeceklerdir. Mükâfat talimatnamesinde böyle bir kaydın bulunması idman cemiyetleri ittifakının lâğvından beri mağdur vaziyette bulunmakta olan sampiyonlarımızı sevindireceği gibi, muhakkak ki sporun tesviki hususuna da yardım edecektir.

Ancak Millî formayı giymek şerefini ihraz etmiş sporcuların da böyle bir imtiyaza malik olması lüzumunun takdir ve teşvik bakımlarından elzem olduğu kanaattindeyiz.

Bir de takımların üç ihtiyatı denilmektedir ki bunu tesbit etmek hayli müskül ve bazan da imkânsız olacaktır.

Meselâ bir futbol takımı şampiyonu olur ki muhakkak suretle 14 oyuncu oynatmış değildir. 20 oyuncu sayesinde şampiyon olmak ta gayet tabii olabilir. Koca bir mevsim zarfında yapılan müteaddit maçların herhangi birine iştirak etmiş olan bir oyuncunun şampiyonluk ünvanını paylaşmıya hakkı vardır. Bize kalırsa bu fıkra veya maddenin "bu sampiyona maçlarına yahut bunlardan bir veya bir kaçına iştirak edenler.." şeklinde değiştirilmesi muvafık olacaktır.

Semih AĞLI

Bu Akşam
SÜMER
Sinemasında
Rus Musikisi ile Baletleri Süper filmi olan ve
(Şarkı Kraliçesi)
ZARAH LEANDER
ile
(Dans Kraliçesi)
MARİKA RÖKK
tarafından fevkalâde bir tarzda yaratılan
UNUTULMAZ Bir Balo Gecesi
Şaheserinin ilk iraesi şerefine
Büyük Musiki Galası
En büyük Rus Musikisi dâhisinin Aşkları.. Eserleri ve hayatı... Bu akşam için Loca kalmamıştır. Mahdut kalan Koltukların evvelden aldırılması rica olunur.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

8.00 Program	18.45 Çiftçi müziği
8.03 Haberler	19.00 Mandolin konseri
8.18 Müzik (Pl.)	19.20 Saksafon (Pl.)
9.00 Yemek listesi	19.30 Haberler
	19.45 Konuşma
12.30 Saat ayarı	19.50 Fasıl heyeti
12.33 Şarkılar	20.15 Radyo gazetesi
12.50 Haberler	20.45 Orkestra
13.05 Şarkılar	21.30 Konuşma
14.00 Müzik (Pl.)	21.45 Koro
	22.30 Haberler
18.00 Program	22.45 Caz (Pl.)
18.03 Çocuk klübü	23.30 Kapanış
18.30 Konuşma	

Askerlik İşleri

Kısa Hizmetlileri Davet

Beşiktaş Askerlik Şubesinden: Şubemizde kayıtlı yüksek askeri ehliyetnameli ve ehliyetnamesizler ile yedek subay olmıya istekli olan muvazzaflık hizmetini tam olarak yaptıktan sonra yüksek tahsilini ikmal etmiş bulunan 316 ilâ 334 doğumlu erlerin yedek subay okuluna gönderilmek üzere tahsil derecelerini gösterir vesikalariyle birlikte 30 Nisan 941 günü sabah saat dokuzda şubede bulunmaları ilân olunur.

Şan Konseri

Bariton İlyas tarafından Ünyon Fransezde 30 Nisan akşamı 21 de bir şan konseri verilecektir.

Şehir Tiyatrosu Komedi Kısmı

30 Nisan akşamı 21 de film rejisörü Vedat Ürfi tarafından Kan piyesi temsil edilecektir.

BU AKŞAM Saat 9 da **İPEK** Sinemasında
Sizi 2 Saat eğlendirecek, güldürecek, Merak ve heyecanla saracak nefis bir film
KARANLIK KUYU
(Kocam Polis Hafiyesi)
Baş Rollerde: ROBERT MONTGOMERY - ROSALINDE RUSSEL
Ayrıca : FOX dünya havadisleri
Bugün Saat 1.45 - 4 ve 6.15 Seanslarında son defa olarak
NAMUS BORCU: Türkçe Teknikolor

Yarın Akşam
MELEK
Sinemasında
RİCHARD GREEN - BRENDA JOYCE GLADIES GEORGE - RİCHARD DİX
gibi 4 büyük sinema Yıldızının şahane bir surette yarattıkları harikulâde güzel ve müessir sahnelerle dolu
KIRIK YUVA
Nefis Bir Şaheser Takdim Edecektir.

Sinemacılığın en yüksek zirvesine eriştiğini gösterecek bir film
ÖLÜM AĞACI
Baş Rolünü Oynayan: LIONEL BARRYMORE
"Mesleğinin en güzel filmi„ olduğunu söylüyor.
Sahne Arkadaşı: Küçük BOB WATSON
Bu Perşembe Akşamı **SARAY** *Sinemasında*

Muhterem İstanbul Halkından gördüğü büyük rağbet üzerine, Bu
AKŞAM : ŞEHZADEBAŞI
TURAN TİYATROSUNDA
SAFİYE
ve arkadaşları tarafından Büyük Konser
NAŞİT
ve arkadaşları tarafından
KAPLICA DÖNÜŞÜ
Komedi 3 Perde
Varyete ve Dueto - Solo. Telefon: 22127

İstanbul Halkına Müjde !
Ankarada binlerce halkın alkışladığı bu büyük film yarın İstanbul'un 2 büyük sinemasında birden
TURAN Şehzadebaşı VE **AZAK** Gedikpaşa

Türk Filimciliğinin büyük zaferi ve şimdiye kadar yapılan filmlerin engüzeli
KIVIRCIK PAŞA
Oynıyanlar: SAİT, HALİDE - YAŞAR - TALAT - VEDAT - REŞİT - REFİK - AHMET - MUAZZEZ - SENİYE - NECİLE - BEATRİS - FAHRİYE - SEHER
Ayrıca: Yine her ikisinemada ilâve olarak
BEBEĞİM
Eğlenceli, kahkahalı büyük bir komedi.

Yazan : Vicki Baum — *Çeviren: Ha - Ça* — No. 4

— Ne o, Lilian? diye sordu.

Genç kız, paltosu kolunda, elbiselerinin düğmelerini iliklemeğe uğraşıyordu. Çatlak bir sesle-

— Merhaba Bengtson! dedi. Bana bir cıgara verebilir misiniz?

Erik paketini nazikâne bir telâş içinde uzattı, ve arkasından derhal bir kibrit çaktı:

— Nen var, Lilian, bir şey mi oldu?

— Neden sordunuz? Yani ihtiyar Filip tarafından zorlanmış bir halim mi var? Heyecanlanmayın, böyle bir şey yok.

Bengtson cüretkârane:

— Zavallı adamcağız için... Üzülürdüm... dedi. Lilian, elbiselerinin düğmeleri iliklenmiş dimdik karşısında duruyor, fakat elleri titriyor, hırsından cıgarasının dumanlarını tâ ciğerlerine kadar çekiyordu. Erik, "Nina'dan ne kadar da farklı!„ diye düşündü. Bir şeyler söylemiş olmak için:

— Çoktan gitmiş olacağınızı umuyordum, dedi.

Daima istenmediği zamanlarda önüne çıkan Lilian'a hiç tahammül edemiyordu. Lilian şimdi adetâ ona yaslanacak gibiydi. Alaycı bir hali vardı:

— Yaa! dedi. Demek Nina ruj kullanıyor. Hiç te ummazdım.

Bu arada çırak Puş ta gelmiş yanlarından ayrılmıyordu. Erik bozularak:

— Nasıl?.. Nina mı? diye kekeledi.

Lilian bir kahkaha salıverdi, ve gitmeğe hazırlanırken:

— Halbuki dudakları daima solgun. Benim de fazla boya kullandığım iddiasındaydı, dedi.

Şaşkına dönen Erik:

Ne demek istediğinizi anlıyamıyorum! diye söylendi.

Puş elleriyle yüzünü sıvazlıyarak sırıttı. Erik işin farkına varmıştı, ve acele acele yanağını sildi.

— Haydi, allahısmarladık, dedi Lilian; gitmeliyim.

— Aceleniz ne? Bir beklediğiniz mi var?

Lilian uzaklaşırken omuzu üzerinden:

— Vanderbilt, dedi.

Erik onun uzaklaşışını seyretti. O, bütün mağazanın en güzel kalçalı kızıydı; arkasından bağırdı:

— Bekleyin, sizi indireyim. Asansörde kimseler yok...

Erik'te bütün kapı anahtarları vardı; çünkü çok zaman geceleri de çalışıyordu. Erik ona kapıyı açarken, Lilian:

— Anadan doğma bir centilmen, her zaman centilmendir, dedi. Bu iğne, Erik'i hiddetlendirdi. Bu kızın, insanı öyle sinirlendiren bir hali vardı ki: Tıpkı tutulamıyan bir sivri sinek gibi.. Asansör, onun hemen dağılıveren bayağı esasns kokusiyle doldu. Aşağı kata varmadan biraz evvel Lilian:

— Şimdi ne isterdim, biliyor musunuz? dedi: Dansetmek, eğlenmek, içmek.. Sizinle...

Ve Erik'in dışarı çıkamıyacağını düşünerek der hal ilâve etti "Evet.. Küçük bir âlem, hattâ mağaza içinde bile olsa...„

Erik genç kadının yüzüne baktı

— Ne o?.. Ağlıyor musunuz?

— Hayır.. Amma belki öyle gözükülüyor! Refakatinize teşekkür ederim.

Bengtson, yukarı katta asansörden çıkarken, onun esans kokusunu hâlâ hissediyordu.

Erik içeriye girdiği zaman, ihtiyar Mösyö Sprag sabırsızlanıyordu:

— Kızlarla flörtünüz bittiği zaman, lûtfen haber verirseniz biraz da işimize bakabiliriz.

Bengtson gülümsemekle iktifa etti.

Mösyö Sprag Mark Twain'e benziyordu: Tertemiz bir alın, altın gibi bir kalbi vardı.

Erik pek kulak asmadı:

— Mankenlerden biri ağlıyor gibiydi de, onu aşağıya bıraktım.

Mösyö Sprag kıskanç:

— Seni gidi, kızlar ağası, seni!. Üstü aranmanın hiç te hoş şey olmadığını biliyor musunuz?

Bengtson:

— Nasıl? Üstü aranmak mı? Ne demek istiyorsunuz? Diye şaşırdı.

— Ne, bilmiyor musunuz?... Bir şey çalınmış, Filip te bir çok satıcıların üzerlerini aradı.

Bengtson basma örnekleriyle meşguldü:

— Bu son günlerde de hırsızlık vakaları fazlalaştı. Siz de bu fikirde değil misiniz Mösyö Sprag?

Işık adi basmanın üzerinde parlak akisler yapıyordu.

— Tamamiyle öyle. Mösyö Crosby'nin dediği gibi: Bu son günlerde hırsızlık çok arttı. Bu defa kabak ihtiyar Filip'in başına patlıyacak galiba...

Erik elinden basma örnekleri bırakarak:

— Kuzum, ne oldu, Allah aşkına, diye sordu.

— Hani, san'at eserleri dairesinde bir hususi şahıslara ait nadir eşyalar sergisi hazırlanmıştı ya hatırında mı?

Bengtson çok iyi hatırlıyordu: Bu serginin tanzimi için ihtiyarla mühim bir de münakaşa yapmışlar, sonunda Erik haklı çıkmıştı. Ihtiyar çingene düğünlerinde olduğu gibi alacalı ve mübalâğalı bir şeyler yapmak istiyordu. Halbuki bu yer için Erik antika dairesinden empire stilinde eşyalar getirmiş, sergi eşyalarını bunların üzerine yerleştirmişti.

Erik meraktan fazla, ihtiyarın hoşuna gitmek için:

— Peki ne aramışlar diye sordu.

— Kıymetli taş kakınalı küçücük bir ikon. Kıymeti 2000 dolar.

— Sigortalı mı? Öyleyse mesele yok. Kimse bir şey kaybetmiş sayılmaz.

Birdenbire Lilian'ın yaşarmadan ağlıyan kuru gözlerini hatırladı.

— Kuzum, dikişhanenin kızları nasıl oluyor da şüpde altında tutulabiliyorlar? Ihtiyar Filip te gittikçe aptallaşıyor!

Sprag gülmekten katılıyordu:

— Burada daha uzun zaman kalırsak, hepimizin olacağı odur. Hâlâ farkına varamadınız mı Bay Tazı?

Bu sefer Bengtson hararetlendi: Filipin Lilian'ın aradığı anı düşünüyordu.

Şiddetle:

— Hele birisi Ninayı aramağa kalksınlar gör. Alim Allah boğarım.

— Nina da kim?

— Size söyledim ya! Paskalyada evleniyoruz.

İhtiyar sırıttı:

— Doğru ya, sizi sımsıkı bağlamanın zamanı da geldi.

Sözlerinde gıpta, hattâ haset vardı. Birdenbire Erik, böyle kendine ait sözlerden vazgeçti ve basma örneklerine bakmağa koyuldu. Puş hâlâ orada resim masasının yanında duruyordu. Renkler, ipekliler, ve parlak kumaşlara karşı, bir kadın alâka ve arzusu duyar, ve bu yüzden ruhunun derinliklerinde bir utanma hissederdi. Bengtson Puş'a döndü:

— Haydi, marş, yatağa. Burada çocuğa ihtiyaç yok.

İhtiyar da masaya yaklaşmış, gözlüklerinin üstünden kumaşlara bakıyordu.

Erik, Mösyö Sprag'ın eline, rakam ve şifrelerle dolu bir kâğıt uzattı ve profesyonel bir eda ile:

— Her vitrin için 12 metre lâzım, dedi. Siz her halde yeşil basmayı seçersiniz amma, ben sarısını beğeniyorum.

İhtiyar, Bengtson'un gözleri önüne serdiği iki renge baktı:

— Siz hiç bir sev anlamıyorsunuz, delikanlı! Yeşili seçmeli.

(Arkası var)

BULMACA

Soldan Sağa: 1 — Koca bıyıklı 2 — Ters okunursa: Aralamak 3 — Bir harfi değişirse: Cemi edatı - Babanın yarısı - Ordu 4 — Istida - Bir isim 5 — Orta tahsil müessesesi - Kaide 6 — Yunanistanın eski saliki - Bir harfi değişirse: Araya olur 7 — Osmanlıca: Su - Ters okunursa: Sayı - Uymaktan emir 8 Ters okunursa: Acele eden 9 — Bir burun.

Yukarıdan Aşağı: 1 — Parça parça etmek 2 — Bir kıta 3 — Yunanistandadır - Bir harfi değişirse: Sanat 4 — Bir renk - Mezenin yarısı - Harflerin yerleri değişirse: hap olur 5 — Anne değil - Ters okunursa: Mahzur 6 — Ters okunursa: Bermucip - Harflerin yerleri değişirse: Bulur olur 7 — Bir edat - Deynek - Erkek 8 — Hanende 9 — Müsvedde yapan.

EVVELKI BULMACA — Soldan Sağa: 1 — Mehmet - Mi 2 — Ulu - Reşat 3 — Harita 4 — Alâ - Emval 5 — Ref - Süngü 6— Eme - Cephe - Az 7 — Lag 8— Amelü - Dam 9 — Tirandaz.

HIKAYE

"SON GÜNAHI,,

Mahmut Attilâ Aykut

Topal Osmanın kahvesinde köylüler konuşuyorlardı. Düşman ileri hatları bir konak ileriye kadar çekmiş. "Cuma köy,, karakolunu basmışlardı. Bu gece değilse de, pek yakında bu ana, baba toprağı da çiğnenecekti... Herkes bir şey düşünüyor, bir kurtuluş çaresi arıyordu. Hava kapalıydı. Sağnaklı bir yağmur fırtınası, geceye daha korkunç bir manzara veriyordu. Bu esnada kahvenin kapısı şiddetle açıldı. Dağlar Kralı Sarı Efe sekiz arkadaşiyle içeriye girdi. Cepkenlerinin uçlarından sular sızıyordu. Köylüler bir ağızdan haykırıştılar:

— Sarı Efe!..

Efe kendisine ikram edilen yere oturmadı. Kahvenin ortasında durdu.

— Hey köylüler, diye gür, tonlu bir sesle kumanda verir gibi konuşmıya başladı:

— On beş yılda bir günah işledim. Güneş girmiyen şu ormanlarda Efenin türküsü söylendi...

Fakat, artık dündenberi bu ormanlarda benim türküm söylenmiyor.. Belki hepimiz için bu akşam ana topraklarında son akşamımızdır.. Düşmanla boğuşarak günahımın kefaretini vermiye and içtim.. Ocakta yanan çıralı odunların son kızıllığı duvarlarda titreşirken otuz sekiz köylü birden bağırdılar:

— Biz de and içiyoruz, Efem. Biz de seninle beraberiz..

Bu sırada kahvenin kapısı birden açılarak, fırtınanın önüne katılmış bir meşe yaprağı gibi zayıf, narin bir kadın gölgesi içeri süzüldü. Ve tiz bir ses duyuldu:

— Efem ben de seninle beraberim.

Bütün köylü kahkahaya benziyen bir sesle bağrıştılar:

— Kahbe Zeynep!

★ ★

Meşum sabah olmuştu.. Köyün kenarında küçük bir kulübede oturan Zeynep, o gece sabaha kadar şeytanın bu korkunç, kurşun izleriyle delik deşik olmuş çatısı altında ilk defa masum ve temiz bir geceyi yaşıyordu.

O, bütün köylünün karısı, fakat Efesinin sevgilisi idi... Etini bir pazar malı gibi satan Zeynep efesinin erkek kollarında sevilirken ve hattâ zaman, zaman kırbaçlanırken mağrur bir edâ ile:

— Efem, tasa etme vur.. Kolların yoruluncaya kadar vur... Ne çıkar, beni vuran Efemdir, derim, derdi.

Kurumuş ağaç yaprakları üzerinde ışırtılı rakısıariyle Efesini mestettiği geceler onun sarhoş koynunda kahbeliğin erişilmez zevkini ona, yudum yudum içirir ve güneş çam ağaçlarının avizeleşmiş yeşillikleri arasından ilk ışıklarını serperken dağ yollarından kimseye görünmeden köye dönerdi... Artık bütün bu tatlı hakikatler bir hayal olmuştu. Düşman toplarının gök gürültülerini andıran sesleri pek yakından duyuluyordu. Ne Efesinin hür dağları, hattâ ne bu sehvet kaynağı hiç.. hiç bir şey kendilerine kalmıyacaktı.

Köyünün bu lekeli, damgalı biricik kötü kadını Zeynep acı, acı bu hakikatleri düşünüyor.. Ve iktidarında olmıyan büyük çareleri bulup çıkartarak köyünü, yurdunu, dağını ve Efesini düşmandan kurtarmak istiyordu... O bu gece de ağlıyordu. Fakat bu gözyaşları Efesinin bir yılan gibi vücudünü saran kırbaçının acısiyle gözlerinden sızan tatlı ve istekli göz yaşlarına benzemiyordu...

Birden aklına bir şey gelmiş gibi, yerinden fırladı. İki yüzü keskin bir kamayı beline soktu ve kapıdan fırlayarak dağ yollarına, top seslerinin uğuldadığı düşman yakasına doğru koşmıya başladı.

★ ★

Efe köyden kendisine iltihak eden kırk delikanlı ile köyün kenarına pusu kurmuştu. Düşmanı burada karşılayacaklar ve tek kalmcaya kadar erkekçe çarpışacaklardı... Gece olmuştu. Mor dağların heybetli sırtlarından kızıl bir ay hazin bir ihtişamla ağır ağır yükseldi... Top sesleri dinmişti. Tek tük makineli ve piyade tüfeklerinin çakal seslerine benziyen gürültüsü duyuluyor ve sonra geceyi yine derin bir sükûnet kaplıyordu.. Efe kanlanmış gözlerini on beş senedir hür gezdiği mor dağlara çevirdi. Uzun, uzun, dalgın dalgın baktı. O; günahını severek mağrur ve eğilmyien başiyle ödeyecek, düşmanı sınırdan içeriye sokmıyacaktı.

Tasasız kalbinde bu aşkın ateşi yanıyordu. Hiç bir akşam öldürmek hırsını, intikam almak arzusunu bu kadar tatlı bir iştiyakla duymamıştı. Bir aralık Zeynep aklına geldi. Köylünün sevmediği bu kahbeyi o seviyordu.. Gecenin alaca karanlığında... Ölüm yolunda Zeynebin her zaman bir gölge gibi yanında dolaşan hayalini aradı. Bu esnada bir ağacın üzerine çıkarılan gözcü köylü:

— Dikkat! Diye bağırdı. Karşı yakadan biri geliyor.. O taraf düşman elindeydi. Gelen kim olur?

Fakat; görünen gölge hiç sakınmadan yürüyordu, ve bir ses bütün şüpheleri dağıttı.

— Gelen kahbe Zeyneptir..

Ve bir köylü haykırdı:

— Bize tuzak kurdu kahbe!

— Efem, ateş edelim. Düşmana öncülük ediyor. Avlanmıyalım..

Efenin kaşları çatılmıştı. O da köylünün dediğini doğru buluyordu. Kendileriyle beraber düşmanla çarpışacağını söyliyen Zeynebin karşı yakada işi neydi?.. Demek düşmana bulundukları yeri haber verdi. Kahbelik etti ha..

Silâhını, kızıl ay ışığının altında düşe kalka yürüyen Zeynebin üzerine çevirdi:

— Al! Dedi, Zeynep! Düşmandan evvel ilk kurşun senin payına düştü..

Geceyi yırtan bir çığlık gibi demir namludan çıkan kurşun, cılız hedefini boş bir çuval parçası gibi yere serdi.. Ve uğuldayan bir sesle:

— Davranın arkadaşlar. Karakolu basacağız, diye kükredi..

Fakat, düşman tahminin hilâfında karakolda mukavemet göstermeden kaçmıştı. Odaları dolaşıyorlardı. En son girdikleri büyük odadaki manzara pek müthişti. Düşman zabitinin başı gövdesinden ayrılmış, oda kanlar içindeydi. Kızıl bir hançer yatak üzerinde parlıyordu...

★

Efe bıçağı eline aldı. Bu hançeri bir yıl evvel Zeynebe o hediye etmişti ve düşman zabitinin sıkılmış avuçları arasında Zeynebin altın sarı saçları odaya dolan rüzgârla hafif, hafif dalgalanıyordu.. Efe dişleriyle yumruklarını ısırarak bir dakika sustu ve sonra dağları titreten bu serazat insan ilk defa ağlıyan, hıçkıran bir sesle:

— Bana son günahımı işlettiniz, dedi. Kahbe Zeynebe kahbeliği biz ettik.

Istırap dolu, nedamet dolu, acı dolu bir sesle son sözünü söyledi:

— Zeynep, sen kefaretini verdin, sıra benim. Sıra benim altın saçlı kahbem, sıra benim!...

Elindeki kanlı bıçakla bir rüzgâr gibi odadan dışarı fırladı..

İngilizlerin Tayfun Adlı Yeni Bir Tayyare Yaptı

Londra, 28 (A. A.) — "Tayfun,, adı verilen yeni İngiliz avcı tayyaresi, halen İngiliz hava kuvvetleri servislerinde çalışan tayyarelerinin en süratlisi, en iyi silâhlandırılmışı ve en uzun mesafelisidir. Tayfun şimdiden serî halinde imal edilmektedir. Yeni Sabre motörü ile teçhiz edilmiş olan bu tayyare herhangi bir düşman tayyaresinden daha yükseklere çıkabilmektedir. Tek satıhlı olan Tayfun, çok büyük bir hızla yükselmektedir. Sürati saatte (650) kilometreyi geçmektedir. Tayfun'un mitralyözler - den başka topu da vardır.

Lord Beaverbrook'un geçen hafta bildirdiği gibi Amerikadan İngiltereye gelmiş bulunan 1000 kadar tayyare arasında Catalina deniz tayyaresi filhakika en kıymetli modellerden biridir. Bu tayyarenin hareket sahası geniş olduğu gibi, motörü de son derece kuvvetlidir. Mütehassısların takdir ettikleri diğer Amerikan tayyareleri de şunlardır: Dört motörlü Liberatör tayyareleri ile büyük bir sürate malik ve aynı zamanda çok yükseklerde uçabilen meşhur uçan kalelerdir.

Yunanistanda

(Başı 1 incide)

İtalyan tebliği

Roma, 28 (A. A.) — "Tebliğ": Hava teşekkülleri ve siyah gömlekli müfrezeler bu sabah Korfuyu işgal etmişlerdir. Makineli bir piyade taburu Prevezeyi işgal etmiştir.

Malta üzerinde

Malta, 28 (A. A.) — "Tebliğ": Sakin geçen bir geceden sonra düşman Pazar sabahı Malta üzerinde çok yüksekten bir keşif uçuşu yapmıştır. Bunu müteakip avcı tayyarelerinden mürekkep düşman hava devriyeleri görülmüştür. Bu devriyelerden biri bir deniz tayyare üssüne mitralyöz ateşi açmıştır.

Amerikanın bir kararı

Vasington, 28 (A. A.) — Roosevelt Yunanistanın Birleşik Amerikadaki kredi ve alacaklarının derhal bloke edilmesini bugün emretmiştir.

Mağlûbiyetin sebebi

Londra, 28 (A.A.) — Yunan ve İngiliz kıtalarının karada uğradıkları muvaffakıyetsizliklerin sebebini araştıran Sunday Times gazetesi, Yugoslavyanın yıkılması ve Alman tank ve piyadesinin adetce üstünlüğünden ziyade bunun hava üstünlüğünün temin edilememesinden ileri geldiğini yazmakta ve 100 tayyaremiz daha olsaydı, düşmanı mağlûp ederdik, demektedir.

Almanyada Bir Müstemlekât Nezareti İhdas Edilecek

Berlin, 28 (A. A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor: Alman siyasî mahfillerinde, bir Alman müstemlekât nezaretinin ihdas edilip edilmiyeceğine dair gazetecilerin sordukları suale "evet" cevabı verilmiş ve şu cihet kaydedilmiştir ki, Almanya hiç bir vakit müstemleke emellerinden vaz geçmemiştir.

M. Churchill'in Son Nutku

Amerikada Kanaat Verici ve Teşci Edici Tesir Yaptı

Vasington, 28 (A.A.) — Churchill'in nutku, Amerikan milleti üzerinde kanaat verici ve teşci edici bir tesir yapmıştır. İngiliz Başvekili hakikati gizlememesiyle tanındığı için, sözleri her zaman hedefe varmaktadır. Almanların Libyada İngilizleri hezimete uğrattığı hakkında itirafı kadar Mısırdaki askerî vaziyet hakkında verdiği teminat da iyi karşılanmıştır. Nihayet, hava ve deniz kuvvetlerinin arttığı ve vaziyetin geçen yazdaki kadar nazik olmadığı hakkında yaptığı beyanat Amerikalıları tatmin etmiştir. Amerikalılar artık biliyorlar ki, mücadeleye istirak etmişlerdir ve edeceklerdir ve mücadele vahim ve büyüktür.

Kanadada akisler

Ottawa, 28 (A. A.) — Churchill'in nutku bütün Kanadada çok büyük bir alâka uyandırmıştır. Resmî mahfiller nutuk hakkında mütalâa yürütmüvorlarsa da Basvekil Mackenzie King bugün Mecliste harp hakkında beyanatta bulunacaktır. Churchill in nutku harbin muzafferiyetle neticeleneceği hakkında İngilizlerin beslediği kanaati ve İngilizlerin cesareti için bir ilham kaynağı olacaktır. Orta Sarktaki âcil vaziyetin memnuniyet verecek bir manzara arzetmemekle beraber bedbin olmak için ortada bir sebep görülmemektedir. Vaziyet cesaret ve hareket icap ettirmektedir.

Atlântikte

(Başı 1 incide)

Bu gemilere diğer harp gemileri de iltihak edecektir. Churchill'in dediği gibi, bu Amerikan gemileri, harp mıntakası haricindeki sahada muhariplere ait denizaltıların veya harp gemilerinin mevcudiyetinden bütün mem leket seyrisefainini haberdar edeceklerdir.

Milyarderlerin kararı

Nevyork, 28 (A.A.) — "Stefani,,: Demokrasiler lehinde mücadele etmek için milyarderler, Roosevelt'in tarafını iltizam etmektedir. Bu cümleden olarak Rockfeller, Nevyork Times gazetesi sahibine bir mektup göndererek milleti Roosevelt'in etrafında toplanmıya ve Ingilterenin harbi kazanması için ne lâzımsa yapmıya davet etmiştir.

Milyarder, doğrudan doğruya bir müdahaleyi icap ettirecek dahi olsa gemi kafilelerine Ingiliz limanlarına kadar refakat edilmesini teklif etmiştir. Müdahale lehindeki cereyan gittikçe kuvvetlenmektedir .

Halk mecbur kalmayınca harp istemiyor

Nevyork, 28 (A.A.) — Gallup enstitüsünün son anketinin neticeleri, Amerikalıların ekseriyetinin, zaferi kazanmak için yegâne vasıtanın bu olmadığı sabit bulunmadıkça, Amerika Birleşik devletlerinin harbe girmesine taraftar olmadığını göstermektedir.

Gallup enstitüsünün sorduğu ilk sual şudur: Bugün sizden Amerika Birleşik Devletlerinin Almanya ve Italyaya karşı harbe girmesi hakkında rey vermeniz talep edilse, nasıl rey verirdiniz? Bu suale, yüzde 19 harbe girmek lehinde, yüzde 81 harbe girmek aleyhinde cevap vermiştir.

Ikinci sual şu idi: Almanya ve Italyayı mağlûp etmek için Amerika Birleşik Devletlerinin bu iki devlet aleyhine harbe girmesinden başka çare olmadığı muhakkak gibi görünürse, Amerika Birleşik Devletlerinin harbe girmesi lehinde bulunur mu idiniz? Bu suale, yüzde 68 harbe girmek lehinde, yüzde 24 harbe girmek aleyhinde cevap vermiş, yüzde 8 de fikirlerini bildirmemiştir.

Lindbergh İhtiyat Subaylıktan Çekildi

Nevyork, 28 (A.A.) — Meşhur tayyareci Lindbergh Reisicümhur Roosevelt'e bir mektup göndererek ihtiyat tayyare subaylığından istifa etmiştir. Lindbergh, geçen hafta kendi hakkında söylenen bazı sözler dolayısiyle bu kararı verdiğini bildirmektedir.

Maçek Zagrep'te

Berlin, 28 (A.A.) — Berlinin salâhiyetli mahfillerinden öğrenildiğine göre, eski Yugoslav Başvekil muavini Maçek Zağrep civarındaki köşkündedir ve sıhhati iyidir

Dün, Mecliste Eski Eserlerin Tamiri Müzakere Edildi

(Başı 1 incide)

Yeni anlaşmalar

Meclisin yine bugünkü toplantısında ikinci müzakerelerini yaparak kabul eylediği kanunlar arasında Türkiye - İsviçre, Türkiye - Finlanda ticaret muahedeleri ile Türkiye - İngiltere ticaret anlaşmasının üçüncü maddesinin tavzihine, Türk - Alman hususi anlaşmasına mütedair notaların tasdikine ait kanun lâyihaları ve Türkiye ile Bulgaristan, Holanda, İsviçre, Belçika arasında mevcut ticaret ve tediye anlaşmalarının takas müddetlerinin temdit edilmelerine ait kanun lâyihaları da bulunmakta idi.

Meclis bundan sonra Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğünün 1940 bütçesinde değişiklikler yapılmasına ait kanun ile Vakıflar Umum Müdürlüğünün 1941 bütçesinin müzakeresine geçmiştir.

Vakıflar Umum Müdürlüğü bütçesi üzerinde söz alan hatipler evkaf idaresinin mesaisini ve başardığı eserleri takdirde işaret ederek bazı temennilerde bulunmuşlardır. Bu arada Refik Sevket İnce, ecdat ile yaşıyan nesil arasında irtibat tesis eden bu müessesenin müzelerle arşiv daireleri tesis ederek evkafa ait bütün müessesatı, evrak ve vesaiki muhafaza hususunda gösterdiği alâkayı kaydeylemiş ve Türk hayırperverliğinin ve Türk siyasî idaresinin birer vesikasını teşkil eden vakıfnameler yazılarını ileride okuyabilecek mütehassıslar yetiştirmesi temennisinde bulundurmuştur.

Feridun Fikri (Bingöl) de bazı türbelere, büyük camilerde tesadüf ettiği noksanlara işaret eylemiştir.

Ziya Gevher Etili Yeşil cami ve türbesinin tamiri meselesi üzerinde durarak bu tamir işlerinde dikkatli ve hassas davranılmasını ve Lapseki'de Çardaktaki meşhur kervansarayın maddî ve manevî değeri üzerinde durarak bu tarihî eserin bir an evvel tamir edilmesini istemiştir.

Maarif Vekilinin verdiği izahat

Hatiplerin bu beyanatını takiben kürsüye gelen Maarif Vekili Hasan Ali Yücel Vekâletin yeşil türbenin tamiri isiyle iki seneye yakın bir zamandır meşgul olmıya başladığını işaret ve bu türbenin 25 sene önce yapılmış olan tamirinden bahsederek demiştir ki:

"Biz Ziya Gevher arkadaşımızın buyurduğu gibi bir restorasyon yani, alelitlâk bir çini tamir etmek suretiyle değil, eski mimarî ve sanat vasıflarını muhafaza suretiyle tamir etmek için bir mimarımıza bunu tetkik ettirdik. Yaptığı tetkikatı ile iktifa etmedik. Onun üzerinde Topkapı sarayı müzesi müdürünün riyasetinde ve evkaf baş mimarı Bay Nihadı da alarak bir komisyon teşkil ettik. Üç mimar ve eski eserleri bilen bir arkadaştan mürekkep komisyon da bir rapor hazırladı. Bu raporu tatmin edici bulduk, fakat bununla da iktifa etmedik. Eski eserleri bilhassa bizim memleketimizde tetkik etmiş ve kıymetli iki büyük cilt vazmış, coğumuzun bu mesaisinden haberdar olduğumuz Fransız profesörü Gabriel'e bu raporu gösterdik. Ondan da ayrıca bir rapor aldık. Bu suretle işin tetkikat safhasını bitirdik. Bu iş bittikten sonra çinilerin eski çini kullanarak yerlerine konulması imkânsızlığını görünce evkafla temas ettik. Arzettiğim gibi evvelce yapılan tamiratta kullanılmış olan çinilerden istifade ettik. Varmış, evkaftan satın aldık Şimdi tamirata başlanmıştır. Bu tamirat arkadaşımın dediği gibi bozuk bir yeri alelitlak düzeltmek suretinde değil, tâbiri mahsusu ile restore etmek yani ilk yapıldığı zaman, hangi mimarî vasfı haiz ise elimizden geldiği kadar eldeki mütehassısların fikirlerinden istifade ederek o tarzda ihya etmek yolundayız. Tamire fiilen başlanmıştır..,

Bu izahatı müteakip heyeti umumiyesi üzerindeki müzakere kâfi görülerek maddelere geçilmiş ve kabul olunmuştur.

Meclis gelecek ictimaını Çarşamba günü yapacaktır.

Bütçe müzakereleri

Ankara, 28 (TAN) — Bütçe encümeni 1941 umumî muvazene kanun projesi üzerinde tetkiklerini ilerletmektedir. 1941 masraf bütçesinin müzakeresi tamamlanmaktadır. Bir haftaya kadar varidat kısmının müzakeresine başlanacaktır. Bu münasebetle vergi kanunlarında yapılması mukarrer tadiller de görüşülecektir. Encümen yeni bütçe projesini 15 Mayısa kadar meclis umumî heyetine sevkedecektir.

Kolonya Hava Taarruzuna Uğradı

Londra, 28 (A.A.) — "Tebliğ,, Dün gündüz, bombardıman servisine mensup tayyareler, Kolonyanın garbında bir fabrikaya ve Kolonya civarında bir askerî kampa muvaffakıyetli hücumlar yapmışlardır. Holandada işgal altındaki arazide, Ymuiden'de havuzlara ve Dekooy'da bir hava meydanına hücumlar yapılmıştır. Fransada Bretagne sahilleri açıklarında, bir düşman karakol gemisine bombalar isabet etmiştir. Bu gemi en son defa görüldüğü zaman, yanmakta ve kuvvetli surette yana yatmış vaziyette bulunmakta idi.

İngiltere üzerinde

Londra, 28 (A.A.) — "Tebliğ,, Düşmanın dün geceki hava faaliyeti gecenin ilk saatlerine inhisar etmiş ve büyük mikyasta olmamıştır. Cenup sahillerinde bir şehir üzerine şiddetli bir hücum yapılmıştır. Bazı hasar vukubulmuştur. İnsanca zayiat da varsa da, ölü adedi çok değildir. İngilterenin cenubu garbî - sivle İskocyanın şimali şarkî sahillerine de hücumlar yapılmıştır. Buralarda insanca zayiat olduğu haber verilmemiştir.

Alman tebliği

Berlin, 28 (A.A.) — "Tebliğ,, İngilterenin deniz mıntakasında, Alman hava kuvvetleri, dün gün düz ve gece, ceman 11,000 tonilâto hacminde iki ticaret gemisini batırmışlar ve başka beş büyük ticaret gemisini ciddî hasara uğratmıştır. Dün gece, savaş tayyareleri, iyi görüş şeraiti içinde, Porsmouth'da tezgâhlar mıntakasını ve liman tesisatını bombardıman etmiştir. Infilâk ve yangın tayyareleri, devlet tezgâhlarında büyük hasar vukua getirmiştir. Bundan başka, Ingilterenin cenubu şarkîsinde Cournouialles'de limanlara hücum edilmiştir.

Dün iki düşman savaş tayyaresi, kalın ve alçak bulutların himayesinde, garbî Almanya üzerinde uçmıya muvaffak olmuştur. Düşmanın attığı bombalar, bir fabrikada birkaç kişinin ölümüne sebebiyet vermiş, birkaç kişi yaralanmıştır. Istihsali azaltmıyan pek az maddî hasar vardır. 23 nisandan 27 nisana kadar, düşman ceman 100 tayyare kaybetmiştir.

Avusturalya Sanayiinde Buhran Yok

Melbourne, 28 (A. A.) — Avustralya mesai ve millî hizmetler nazırı Holt Halen Londrada bulunan Avustralya başrejini Menzies'e telgraf göndererek Avustralya sanayiinde buhran olduğu hakkında düşman propagandası tarafından isaa edilen haberlerin asılsız olduğunu ve Avustralya sanayiinin hiç bir şubesinde yavaşlama mevcut olmadığını bildirmiştir.

Boş yere seviniyorlar

Melbourne, 28 (A. A.) — İşçi partisi ilderi Curtin'in beyanatından bahseden Su gazetesi diyor ki:

Curtin Avustralyanın durumunun samimiyetinden hiç bir zaman şüphe edilmediğini ve hiç bir zaman şüphe edilmiyeceğini söylemekle bu isi kat'i bir şekilde tavzih etmiştir. Curtin, Almanya ile Japonyanın boş yere sevindiklerini söyledikten sonra, Avustralya işçilerinin mütecavize karşı sonuna kadar mücadele edecekleri hakkında Amerikaya teminat vermiştir.

Siyasî ihtilâf yok

Melbourne, 28 (A. A.) — Avustralya işçi partisi şefi Curtin, radyoda söylediği bir nutukta demiştir ki:

Avustralyada harbin idaresi üzerinde hiç bir siyasî ihtilâf mevcut değildir. Avustralya işçileri, insaniyetin hürriyeti için yapılan bu mücadeleye devam için bütün varlıklarını vermiye azmetmiş bulunmaktadır. İşçi partisi, tecavüz karşısında boyun eğmiyecektir.

Japonyanın Karşılaştığı Zorluklar

Sovyet - Japon Paktiyle Dahi İzale Edilememiş

Tokyo, 28 (A.A.) — "Reuter,, Hariciye Nazırı Matsuoka Avrupa seyahatinden avdeti münasebetiyle tertip edilen bir toplantıda söz alarak ezcümle şöyle demiştir:

"Eğer imkân olsaydı, yarından itibaren millî hayatımızın, Almanyada yapıldığı tarzda bir kontrole tâbi tutulmasını isterdim. Fakat böyle bir mürakabe bizim için henüz kâğıt üzerinde bir projeden ibaret bulunmaktadır. Vâkıa Almanyada evvelâ kâğıt üzerinde projeler yapmakla işe başlanmıştır. Lâkin Japonyanın Almanyada yapılanı tahakkuk ettirebilmek için kâfi vakti yoktur.,,

Matsuoka Sovyet - Japon paktına temas ederek şunları ilâve etmiştir:

"Bu pakt Japonyanın halen karşılaşmakta olduğu zorlukları izale etmiş değildir.,,

Teati edilen telgraflar

Vichy, 28 (A.A.) — Moskovadan bildirildiğine göre, bitaraflık paktının tasdiki münasebetiyle, Stalin ile Matsuoka arasında yeniden telgraflar teati edilmiştir. Matsuoka telgrafında diyor ki:

"Paktın şu anda meriyete girmiş olması münasebetlerimizin düzeldiğinin bariz bir delili olduğuna kaniim.,,

Matsuokanın Molotofa gönderdiği telgrafta da şöyle denilmektedir:

"Verilen söze sonuna kadar sadık kalmak hususundaki düsturumu burada tekrarlamakla bahtiyarım. Sizin de aynı tarzda hareket edeceğinizden şüphe etmemekteyim.,,

Afrika Cephesi

(Başı 1 incide)

Dessie, normal zamanda 6 bini İtalyan olmak üzere 36 bin nüfuslu bir şehirdi.

Sollum Mihvercilerin elinde bulunuyor

Kahire, 28 (A. A.) — "Reuter": Salâhiyetli mahfillerde bugün beyan olunduğuna göre, Mısırın hudut şehri olan Sollum'un düşman elinde bulunduğu zannediliyor.

İngiliz tebliği

Kahire, 28 (A. A.) — "Tebliğ": Libyada, İngiliz tayyareleri asker kıtalarını ve nakliye kollarını bombalamak ve mitralyöz ateşine tutmak suretiyle düşmanı hareketlerinde hırpalamıya din de deva metmiştir. Benina'da av tayyarelerimiz, asker kıtalarını nakle mahsus "Junker 52" tipinde bir çok Alman tayyaresini yerden asker alırken, mitralyöz ateşine tutmuştur.

Habeşistanda, dün av tayyarelerimiz Allomata'da düşmanın motörlü nakil vasıtalarını mitralyöz ateşine tutarak ciddî hasara uğratmış ve bir imiş meydanında da benzin deposuna ateş vermiştir.Cenubî Afrika tayyareleri Jimma'da askerî binaları bombalamış ve mitralyöz ateşine tutmuştur.

Alman tebliği

Berlin, 28 (A.A.) — Tobruk'ta düşmanın yaptığı ileri hareketler kırılmış ve düşmana ağır zayiat verdirilmiştir. Alman ve Italyan pike bombardıman tayyareleri, 27 nisanda, avcı tayyareleri himayesinde, Mersa - Matruh'da Ingiliz topçu mevzilerine hücum etmiş ve tam isabet eden bombalarla iki bataryayı susturmuştur.

İtalyan tebliği

Roma, 28 (A.A.) — "Tebliğ,, Şarki Afrikada düşmanın tazyiki ve kıtalarımızın kahramanca mukavemeti devam etmektedir. Dessie tahliye edilmiştir.

Denizaltılarımızdan biri Atlantikte 10 bin tonluk bir düşman muavin kruvazörünü batırmıştır.

Habeşistandaki vaziyet

Londra, 28 (A.A.) — Dük d'Aoste Italyan ordusunun teslimini geciktirdikçe Italyan müstemleke ordusundan kaçan yerliler henüz Ingiliz kıtaları tarafından işgal edilmemiş bulunan mıntakalarda vahşiyane hareketlerde bulunmak fırsatını elde edebilecektir. Dükün teslim olmaktan imtina etmesi, Habeşistanda yaşıyan erkek, kadın ve çocuklardan mürekkep sivil Italyan halkının hayatı bakımından kendisine büyük mes'uliyetler yüklemektedir. General Cunningham Dük'e yaptığı teklifte Ingiliz kıtaları tarafından işgal edilen mıntakalarda bulunan bütün sivillerin müdafaası mesuliyetini kendi üzerine almayı kabul ettiğini bildirmiştir.

General Cunningham'ın teklifi Roma hükûmetine bildirilmiş fakat faşist hükûmet Ingiliz generalinin insanî tekliflerinin reddini emretmiştir.

M. Churchill Suallere Cevap Veriyor

(Başı 1 incide)

vet kullanmamıştır. Şimalî Afrikada Bingaziye kadar giden, ve Italyanlardan yedi sekiz misli esir alan kuvvet de 30 bin kişiden fazla değildi. Bingaziye bırakılan bir alay askerin burasını mayıs ortasına kadar muhafaza edebileceği umuldu. Fakat Almanlar Sicilya tarikiyle buraya mühim kuvvetler gönderdiler ve taarruza geçerek Mısır hududuna kadar vardılar.

★ ★

3 — Mısır hududunda tekrar taarruza geçtiği haber verilen Alman kuvvetlerinin Mısırı işgal etmeleri mümkün müdür?

Ingiliz Başvekili bu suale hayır cevabını vermiyor. Yalnız bu tehlike karşısında İngilterenin de süratle müdafaa tedbirleri almakta bulunduğunu haber veriyor. Bu vesile ile de Mısırda mühim Imparatorluk kuvvetlerinin bulunduğunu bildiriyor. Ve sonra da şimdi Ingiliz kuvvetlerine düşen vazifenin Italyanları olduğu gibi Almanları da Sirenayikten çıkarmak olduğunu söylüyor. Demek Mister Churchill Almanların Mısır taarruzu karşısında bedbin değildir. Ingiliz Imparatorluk kuvvetlerinin burada Almanların hakkından geleceğine kanidir.

★ ★

4 — Umumiyetle Ingilterenin orta şark siyaseti nedir? Tedafüide kalıp tedricen çekilmek mi yoksa taarruza geçip Akdeniz hâkimiyetini muhafaza etmek mi?

Ingiliz Başvekili şimdi harbin Akdenize intikal edeceğini haber veriyor. Yalnız Alman taarruzu Cebelitarık'a mı, Fasa mı, Türkiyeye mi tevcih edileceğini bilmiyor. Fakat Ingilterenin orta şark ve Akdeniz siyasetinin tedafüî olmayıp taarruzî olduğunu haber veriyor. Binaenaleyh Akdenizde Almanyaya teşebbüs kudretini vermek niyetinde olmadığını bildiriyor.

Fakat Ingiliz Başvekiline göre, orta şark veya Akdeniz harbin umumî neticesi üzerinde müessir olacak saha değildir. Harp burada kararlaşmıyacaktır. Harbin kat'i neticesi Atlantikte anlaşılacaktır. Bunun için ya Almanyanın Ingiliz adalarını işgal etmesi veya Atlantik harbini kazanması lâzımdır.

Atlantikte ise Amerika Ingiltere ile el ele çalışmaktadır. Bu müşterek çalışma sayesinde, Anglo - Sakson milletleri harbi kazanacaklardır. Önümüzdeki müşkül aylar vardır, fakat şimdiye kadar olduğu gibi, şimdiden sonra da demokrasiler bu güçlükleri yenmesini bileceklerdir.

İşte Ingiliz Başvekilinin dünya efkârı umumiyesini işgal eden suallere verdiği cevaplar bunlardır.

M. Çhurchill'in Nutku Ve Son Hâdiseler

(Başı 3 üncüde)

him mikdarda esir vermediklerine bakılırsa, bunların mühim bir kısmının, Dunkerque ricatinde olduğu gibi, geri çekilebildiklerine hükmedilebilir.

Yunan başvekili Girit adasından hitaben milletine verdiği bir nutukta: İtalyan ordusuna karşı altı ay muzafferane harbettikten sonra 20 gün de Alman harp makinesine mukavemet eden Yunan ordusunun, bütün dost ve düşmanlarının hayranlığını kazandığı, tarihin bir çok defalar kaydettiği barbar istilâlarının gelip geçici seyle olduğunu, hürriyetin iki büyük kalesi olan İngiltere ve Girit adalarından nihaî zafere kadar çarpışmıya devam edileceğini söylemiştir.

Atinada, Alman himayesi altında İngiliz aleyhtarı bir hükûmetin iş başına gelmesine intizar edilebilir. Bu hükûmetin ilk işi, hiç şüphesiz, İngilizlerin üzerlik kullandıkları Girit adasından İngiliz kuvvetlerinin çekilmelerini istemek olacaktır. Fakat Giritteki meşru hükûmet tabii bu kararı tanımıyacaktır.

Giritteki Yunan hükûmetinin vaziyeti, geçen harpte Korfuya iltica eden hükûmetin vaziyetini andırmaktadır. Bu hükûmetin, bir millî mukavemet merkezi olmak itibariyle daha ziyade siyasî ve senbolik bir ehemmiyeti vardır.

M. ANTEN

TEMİZ HAVA... İYİ BAKIM...

ÇAPA MARKA

Çocuğu gürbüzleştirmeğe kâfi iki mühim unsurdur. Memleketimizin saf havası, feyizli toprakları, iş verimi, Türk neslinin yüzde yüz hayat sigortasıdır.

Daima: ÇAPAMARKA

Sümer Bank Birleşik Pamuk İpliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi Bakırköy Bez Fabrikasından

Fabrikamızda, kanal ve mahzenden çıkarılmış tahminen 15 ton pamuk torbası 5/5/941 tarihinde açık arttırma suretiyle en yüksek fiyat verecek talibe satılacaktır.

Malı görmek ve nümune almak için fabrikaya müracaat olunması. (3278)

MARVİN İsviçre Presizyon saatleri Altın - Metal
LUXOR Radyoları ZET Havagazi ocakları - AEG
Elektrik âletleri - Bisikletler - Avizeler
OSMAN ŞAKAR ve Şki.
TAKSİTLE SATIŞ Galata Bankalar-Beyazıt-Kadıköy

DENTOL

DİŞ MACUNUNU

Kullanarak dişlerinizin sağlamlığını ve göz kamaştıran parlaklığını kazanınız.

Her yerde DENTOL diş macununu isteyiniz

Nafia Vekâletinden:

Elâzığ - Van - İran hududu hattının "İskele köy,, Van iskelesi - Van hudut kısmının demiryol etüt işi kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

1 — Münakasa 3.5.941 tarihine tesadüf eden cumartesi günü saat on ikide Vekâletimiz demiryollar inşaat dairesindeki komisyon odasında yapılacaktır.

2 — Bu işin muhammen bedeli otuz dört bin liradır.

3 — Muvakkat teminatı iki bin beş yüz elli liradır.

4 — Bu münakasaya girmek istiyenler referans ve diğer vesikalarını bir istidaya bağlıyarak münakasanın yapılacağı tarihten en az üç gün evvel Vekâlete vermek suretiyle bu iş için ehliyet vesikası istiyecekler ve bu vesikayı teklif zarfına koyacaklardır. Münakasa tarihinden en az üç gün evvel yapılmamış olan müracaatlar nazarı dikkate alınmıyacaktır.

5 — Mukavele projesi, baymdırlık işleri genel şartnamesi, eksiltme şartnamesi, etüt umumi fennî şartnamesi, kati mükâfilerin hesaplarına alt tip, katar süratlerini ve fren mesafelerini gö-terir Diyağram, isti kşaf haritasından ibaret bir takım münakasa evrakı yüz yetmiş kuruş mukabilinde demiryollar inşaat dairesinden tedarik olunabilir.

6 — Teklif verecek olanlar teklif zarflarını iki bin dört yüz doksan numaralı kanunun ve eksiltme şartnamesinin tarifatı dairesinde hazırlıyarak münakasanın yapılacağı saatten bir saat evveline kadar numaralı makbuz mukabilinde demiryollar inşaat dairesi arttırma, eksiltme ve ihale komisyonu başkanlığına vereceklerdir. (2113) (2994)

Türkiye Cümhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası. Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve Ticarî her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	adet	1.000	Liralık	4,000	Lira	100 adet	50 Liralık 5,000 Lira
4	„	500	„	2,000	„	120 „	40 „ 4,800 „
4	„	250	„	1.000	„	160 „	20 „ 3,200 „
40	„	100	„	4,000	„		

DİKKAT: Hesaplarımdaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kuralar senede 4 defa 11 Eylûl, 11 Birincikânun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

ÇOCUĞUNUZA VERECEĞİNİZ EN GÜZEL HEDİYE

Çocuk Ansiklopedisi

Her Çocuk babası, çocuğuna kıymetli bir hediye vermek ister. Fakat bu hediyeyi seçmekte güçlük çeker. Biz, sizi bu müşkülden kurtarıyoruz ve çocuğunuza bir Çocuk Ansiklopedisi hediye etmenizi tavsiye ediyoruz:

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğun mektepte mektep dışında, hattâ nektepten sonra muhtaç olduğu en kıymetli eserdir.

Çünkü: Her hediye kırılıp kaybolabilir veyahut unutulabilir. Fakat Çocuk Ansiklopedisi, çocuğun hayatı üzerinde tesir yapacak ve bütün hayatınca iz bırakacak bir eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi bünü dünya çocuklarına yılbaşı ve bayram hediyesi olarak en çok verilen eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğunuza faydalı ve bilgili bir arkadaş vazifesini görür. Ona boş saatlerinde hocalık ve arkadaşlık eder.

TAN Neşriyat Evi
Istanbul

Adres: İstanbulda TAN Matbaası

Çocuk Ansiklopedisi iki ciltlir. Mükemmel şekilde teclit edilmiş olarak iki cildi birden (7) liradır.

Talebe ve muallimlere tenzilâtlı (6) liraya verilir.

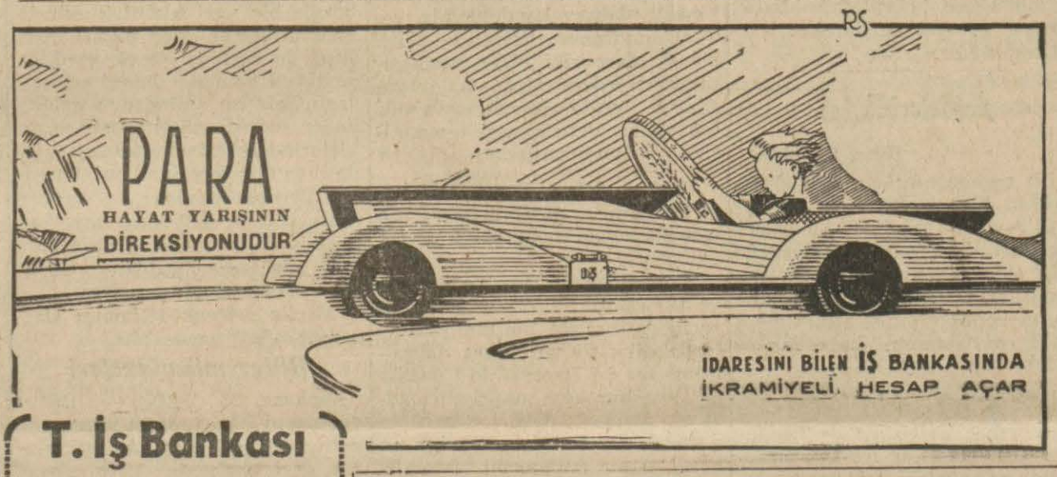

T. İş Bankası

Küçük Tasarruf Hesapları 1941

İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1	adet	2000	Liralık	=2000.—Lira
3	„	1000	„	=3000.— „
2	„	750	„	=1500.— „
4	„	500	„	=2000.— „
8	„	250	„	=2000. „
35	„	100	„	=3500.— „
80	„	50	„	=4000.— „
300	„	20	„	=6000.— „

Üsküdar Hukuk Hâkimliğinden: Hasan oğlu Bahri tarafından karısı Üsküdarda Hayreddin çavuş mahallesinde sakin iken halen Paşabahçe Tuğla fabrikası sokağında 12 No. lu hanede sakin Şadiye Büyük Çağlayan aleyhine açılan boşanma davası üzerine müddeaaleyhanın ikametgâhının mechuliyeti anlaşılarak mahkemece de ilânen tebligat icrasına karar verilip istida sureti ve davetiye varakası ilânen tebliğ kılındığı halde gelmediğinden mahkemece de müddeinin talebiyle gıyaben tahkikat icrasına karar verilip tahkikat 5-6-941 saat 10 a bırakılmış ve yazılan gıyap kararı da müddeaaleyhin ikametgâhının meçhuliyeti hasebiyle mahkeme divanhanesine asıldığı gibi keyfiyet ayrıca gazete ile de ilân olunur.

Zayi Evrak

28/4/941 Pazartesi günü saat 13.5 - 14 arasında Sultanahmet Tramvay durağından Maarif Müdürlüğüne kadar Yerebatan caddesinde biri adi not kâğıdı ve biri Fotoğraflı olmak üzere Ceman beş parça evrak zayi olmuştur. Bulanın Galatada Ziraat Bankasında Müfettiş Muhtar Özkayaya getirdiği takdirde memnun edileceği ilân olunur.

Doktor **Hafız Cemal**
Dahiliye Mütehassısı
Pazardan başka her gün saat (2 — 6) ya kadar İstanbul Divanyolu No. 104.
Tel: 22398

İstanbul Defterdarlığından:

	Muhammen bedeli Lira	Teminat Lira
Sirkecide Ankara caddesinde 132, 132/1, 134 sayılı dükkânların 1/2 hissesi	7662,5	582,20

Yukarıda yazılı üç dükkâna, kapalı zarf usuliyle 5/5/941 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 16 da Milli Emlâk Müdürlüğündeki komisyonda peşin para ile satılacaktır. Bedel ikinci tertip tasfiye vesikasiyle de ödenebilir. Taliplerin teklif mektuplarını saat (15) şe kadar komisyona vermeleri lâzımdır. Fazla malûmat için Milli Emlâk 4 üncü kalemine müracaat. (3074)

Samsun İcra Memurluğundan:

Dosya No. 939/521

1 — Alacaklının veya vekilinin ismi, şöhreti ve ikametgâhı:	Samsunda Salâhiye mahallesinde Azizefendi sokağında 32 sayılı evde Hatek oğlu İdris Toğrul.
2 — Borçlunun veya kanuni mümessilinin isim, şöhret ve ikametgâhı:	Samsunun Salâhiye mahallesinde Keçeciyan Serkiz mahdumu Hirant namı diğeri mühtedi Murat.
3 — İlâm veya vesikayı veren mahkeme, veya makamın isim ve ilâm yahut, vesikanın tarih ve numarası:	Samsun Asliye Hukuk Mahkemesinin 30 Ağustos 340 tarih ve 113 esas ve 140 numaralı ilâm
4 — İlâm veya vesikaya müsteniden, talep olunan alacağın veya teminatın neden ibaret olduğu ve alacağın talep olunan faizi:	İlâma müsteniden (1100) liranın tarihi hükümden itibaren faizi nizami ve mesarifi muhakeme ve icraiye tahsili.

4 numaralı fıkrada yazılı borcu işbu icra emrinin ilânı tarihinden itibaren otuz gün içinde ödemeniz lâzımdır.

Bu müddet içinde borcu ödemez iseniz tetkik merciinden veya temyiz veyahut iadei muhakeme yoliyle ait olduğu mahkemeden icranın geri bırakılmasına dair bir karar getirmedikçe cebri icra yapılacağı ve yine bu müddet içinde mal beyanında bulunmanız ve bulunmazsanız hapisle tazyik olunacağımız ve hakikate muhalif beyanda bulunursanız hapisle cezalandırılacağımız ilân olunur.

BÜYÜK BİR FIRSAT

RIZAYİ TARAFEYN İLE SATIŞ

Meşhur bir dekoratörün resimlerine göre, Avrupa malzemesiyle imal edilen gayet modern zengin mobilyalar: Yemek ve yatak odaları ile Salon takımları, Kütüphane, Kristal ve Gümüş takımları, Muhtelif biblolar, Mutfak takımları ve sair eşya. Maçkada Ralli hanının 7 numaralı Apartmanına her gün saat 9,30 dan 1 e ve 3 den 7 ye kadar müracaat olunması.

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer hane eşyasının birinci arttırması 30-4-941 Çarşamba günü saat 15 — 17 de ve ledelhace ikinci arttırması 6-5-941 Salı günü ayni saatte Eyüp Gümüşsuyu Bahariye caddesinde 78 numaralı hanede yapılacaktır. İstiyenlerin tayin olunan gün ve saatte mezkûr hane önünde hazır bulunacak dairemiz memuruna müracaatları ilân olunur.

KAYIP: İstanbul seyrüseferinden aldığım 4230 numaralı kamyon plâkasını kaybettim, yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. **Eftad Özüler**

KAYIP PASO — Yılbaşında Edebiyat Fakültesinden aldığım tramvay pasomu kaybettim, hükmü yoktur.

1918 numaralı Kemal Sülker

Sahip ve Neşriyat müdürü Emin UZMAN, Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. TAN matbaası

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ. HER YERDE PULLU KUTULARI ISRARLA İSTEYİNİZ.

Sümer Bank Birleşik Pamuk İpliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi Bakırköy Bez Fabrikasından:

Fabrikamızda, kanal ve mahzenden çıkarılmış tahminen 15 ton pamuk tozu 5/5/941 tarihinde açık arttırma suretiyle en yüksek fiyat verecek talibe satılacaktır.

Malı görmek ve nümune almak için fabrikaya müracaat olunması. (3278)

SİZİN DE TAKDİR ETTİĞİNİZ ÜZERE

Asrımızın modasının zarafet ve inceliğine inzimam eden üstad terzilerin maharetli, kadına da gençliğe matuf şayani hayret bir beden tenüsübü arzeder.

Fakat yüz ve onun hututu gevezedirler. Eğer bu noktaya lâzım gelen ihtimam gösterilmezse, seneler bu hatları başkalarına pek çabuk fark ettirirler. Bu, sizin bir sırrınızdır ki, ufak bir dikkatsizlik veya ihmal neticesi rakibelerinizin dikkat nazarından uzak kalamaz. İşte senelerin (bilhassa nazik ve hassas ciltlere musallat olan o tahripkâr senelerin) cildinize çizmekte olduğu on binlerce (bidayette gayri mahsûs) ince çizgilere ihmalkâr kalmayınız.

Zamanla cildinizi solduracak olan ve sizi pek çok defa vakitsiz harap eden bu arızaları akşam ve sabah KREM PERTEV'le yapacağınız ufak bir masajla refediniz. KREM PERTEV'in bu mucizesine yüz binlerce hemcinsiniz gibi siz de hayret ve memnuniyetle şahit olacaksınız. Göreceksiniz ki siminiz, ebedi gençliğinizi herkese mağrurane söyliyecektir.

KREM PERTEV'in terkibindeki faal anasır en derin çizgileri bile izalede gecikmiyecektir. Bugünden itibaren siz de bir tüp KREM PERTEV'i tuvalet masanızda bulundurunuz. O, ayni zamanda sert rüzgârların ve kuvvetli güneşin en iyi muhafızıdır.

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme idaresi ilânları

Aşağıda miktar, muhammen bedel, teminat miktarı ile istihsal mahalli gösterilmiş olan 1 kalem balast kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır. Münakasa 10 Mayıs 941 cumartesi günü saat 11 de Sirkecide 9 işletme binasında A. E. komisyonu tarafından yapılacaktır.

İsteklilerin teminat ve kanuni vesikalarını ihtiva edecek kapalı zarflarını ayni gün saat 10 na kadar komisyona vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. (3121)

Ocak Km. si	Miktarı	Muhammen bedeli	Teminat
168 — 180	10.000 M3	21.000 lira	1575 lira

Maltepe Belediye Riyasetinden:

Maltepede deniz üzerinde adalar ve Marmaraya nezareti fevkalâdey haiz Maltepe belediye gazinosu 25.4.941 tarihinden itibaren 15 gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır.

Şeraiti anlamak istiyenlerin her gün müracaatları. İhale 9.5.941 Cuma günü saat 15 de yapılarağından taliplerin ayni günde Maltepe Belediye Daimi Encümenine müracaatları ilân olunur. (3279)

T. H. K.

Hava Gedikli Namzetlerine

15 — 18 yaşmda olup ta muayenede kazanmış olan hava gedikli nazmetlerinin derhal havacılık mümessilliğine müracaatları. (3314)

Sıhhat Memuru Aranıyor

Türk Hava Kurumu havacılık dairesi için aşağıdaki şartları haiz olmak üzere 75 lira ücretle bir sıhhat memuru alınacaktır. Taliplerden İstanbulda bulunanların Türk Hava Kurumunda havacılık mümessilliğine ve diğer mahallerde bulunanların da Ankarada havacılık dairesi genel direktörlüğüne müracaatları ilân olunur.

1 — Sıhhiye mektebi mezunu olmak,

2 — Yaşı 40 tan yukarı bulunmamak ve faal hizmete elverişli olduğuna dair tabip raporu bulunmak,

3 — Şimdiye kadar çalışmış olduğu yerlerden verilmiş iyi hal kâğıtlarının bulunması,

4 — Kabul edilecek olan sıhhat memuru İnönü kampında istihdam edilecektir. (3313)

İstanbul Mıntaka Liman Reisliğinden:

Lüzumu olan 10 ton benzin, 20 ton mazot ve 4 ton gaz 5/5/941 tarihinde ve saat 15 de pazarlıkla mübayaa edileceğinden taliplerin mali ev ticari vesaiki muteberelerivle ve 515 lira 17 kuruşluk teminat mektubu veya makbuzları ile tarihi mezkûrda Galatada rıhtım üzerinde İstanbul Mıntaka liman reisliğine ve şartnameyi görmek ve almak istiyenlerin idare şubesine müracaatları ilân olunur. (3297)

İstanbul Defterdarlığından:

İstanbulda Baş Vekâlet Arşiv Dairesinde yaptırılacak 528 lira 92 kuruş keşifli tamir ve tadil işi: 5/5/941 pazartesi günü saat 15,30 da Milli Emlâk Müdürlüğünde toplanacak olan komisyonda açık eksiltme ile ihale edilecektir. Muvakkat teminat 40 liradır. Keşif, şartname ve sair evrakı Milli Emlâk 4 üncü kaleminde görülebilir.

İsteklilerin; en az bir taahhütte 500 liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış oldukları vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden (tatil günleri hariç) üç gün evvel alınmış ehliyet ve 941 yılına ait Ticaret Odası vesikası ibraz etmeleri lâzımdır. (3075)

İstanbul Defterdarlığından:

Üsküdar Valdebağındaki sanatoryom binasında yaptırılacak 3534 lira 37 kuruş keşifli kanalizasyon işi 5/5/941 pazartesi günü saat 15,30 da Milli Emlâk Müdürlüğünde toplanacak komisyonda açık eksiltme ile ihale edilecektir. Muvakkat teminat 266 liradır. Keşif, şartname ve sair evrakı Milli Emlâk 4 üncü kaleminde görülebilir.

İsteklilerin, en az bir taahhütte 3000 liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış oldukları vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden (tatil günleri hariç) üç gün evvel alınmış ehliyet ve 941 yılına ait Ticaret Odası vesikası ibraz etmeleri lâzımdır. (3076)